

Hirdetések

Press-
Hírnyelvszarnok

olvasott liba-
libabört 65 lejért
minden mennyiség-
től hus, stb.
M. cég Oradea
Viteazul 11

krát, könyvek rend-
magyar, német gyors
lamint levelezést ju-
Szíves megkeresése-
"jeligére kérek.

30
Str. Avram
2.

csipkebevarrás,
munkák, műve-
montirozás jutányos
kézimunkaszalónja.

egy keresztény segít-
1-én való belépésre
em részére. Az illető
magyarul. Ajánl-
nyei megjelölésével
céghez Jiboura kül

Zel endelkező

izraelita tanár,
állalatnál, elhelyez-
betársulhat. Cim: Uj
nancózy u. 4.

idei praxissal és
nyavnyokkal rendelkező
magyar és német
alkalmazást ke-
vállalok" jeligére a

is módszerrel jutá-
is. Cim a kiadóban

re 4 szoba, konyha
2 szobás lakás. Erte-
sítésnél volt Széchenyi

bizható, jó munkás
keres. Cim a kiadó

jutalékkal Erdély
rosaiban keres kö-
szető. Ajánlatokat
elégével továbbít

égett gyakornok
fizetéssel helybe-
gyvállalat. Ajánl-
ligére a kiadóhiva

Hirdetmény

zsidó hitközség új-
emi fiu iskolájának
évből csak az első
egy betöltendő ta-
község iskolaszé-
z állás elnyerésé-
elő gyakorlattal ren-
mi iskolai tanító-
si törvény 16 par-
eltételeknek min-
s azt hiteles okm-
dják. A kellően fel-
ek elnökségéhez cím-
alóírott igazgató-
5 évi január hó-
Hitelesített más-
ök: oklevél, állam-
román s héber tan-
tot, családi állapo-
ványok s esetleg a
kódési engedély. A
a jövő tanév meg-
el.

er hó 19.
ró Márk, igazgató
laszki elnök.

KIV. ÉVF. SZÁM 20
1931
január 24.
5691 E

Taxa postala
platite in numerar
No. 24.716-929

Ara 3 lej

UJ KELET

BUDAPEST

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (v. Brassai
ucca) 10 szám. Telefon 5-77

ELŐFIZETESI ÁRAK:
Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

KÜLFÖLDI
ELŐFIZETESI ÁRAK:
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem)
Egy évre 10 dollár

Hirdetések tarifa szerint
vétetnek fel

Üzenet Hatvany Lajosnak

Bródy Sándorról elmondott emlékbeszéde alkalmából
Irta: WEISS SÁNDOR dr.

Dr. Weiss Sándor volt ka-
marai képviselő alábbiakban
igen érdekesen és új szem-
pontokból világít rá a magyar
orientálódású erdélyi zsidó-
ság felfogására a zsidó ön-
tudat kérdésében.

Az eredmény, a vég: lelkiismereti el-
bukás. Tragédia.

Lehetetlen ez alkalomból újból nem
felvetni a kérdést, miért kell a zsidósá-
got érő akár nyilvános, akár az egyest
erő magánértés vagy támadás elől
az asszimilációba akarni menekülni? A
zsidó-nemzeti alapon álló cionisták tul-
vannak a kérdésen, éppúgy azok is, akik
akár mint szocialisták, akár bolsevis-
ták a polgári társadalommal szemben
állanak. Hogy a zsidó-kérdésnek meg-
oldása-e a cionizmus, vagy szocializ-
mus, nem tudható ma még. Akik ezek-
hez tartoznak, hisznek benne s ezeknek
viszonylagos, lelkiismereti nyugalmat
hagy egyelőre a kérdés. Nagy zsidó
tömegek vannak azonban főleg ott, de
itt is, amelyek mélyregebben átérzik a
probléma létezését, félik, szenvedik a
gyűlölség tengerének kisebb-nagyobb
hullámzásait, sérelmeit, megalázásait
és bizonytalanságait és az asszimiláció
hajóroncsán tehetetlenül várnak nap-
nap után.

Olvastam emlékbeszédét Bródy Sán-
dorról. Elérzékenykedve láttam, hogy
Bródy Sándor végig kinlódta életét,
készen kívül zseni volt, mégpedig
egészséges és szeretett és tudott volna
jól élni. Hosszan és magával ragadva
ismerteti Ön ezt a tragédiát, amelyet
amely a nekilendülések és megalkuvá-
sok változata volt, de amely bensőben,
lélekben mindig tisztán, az emberek, a
társadalom és az ember társas és politi-
kai életének a megismeréséért, boldo-
gabb életéért lángett. A mindvégig
fini szeretettel átmelegített beszéd leg-
végén kérdezi Ön: „Vajjon csak a köteke-
desnek valami balga ösztöne hajtotta-e
Bródy Sándort, aki úgy szeretett jól
élni, hogy minduntalan tullepve a pol-
gári igazmondáson, felborítsa a maga
életét?” Ön feleli: „Bródy egy tönkre-
ment egri zsidó kereskedőnek a fia volt,
s ezért sérelmek és mellőzések érték.
És — folytatja — osztályhelyzet és
temperamentum kérdése, hogy ki mi-
képpen reagál ezekre a fájat érő nyil-
vános és személyét támadó magán sérel-
mekre. A sokféleképpen reagáló zsidó
között van olyan is, „aki a maga sérel-
mén keresztül a magyar fajta való
legnemesebb és legteljesebb asszimilá-
ciót vívta véghez.” Ez utóbbi szavakat
Ön is aláhuzta.

Mondjuk meg: a Bródy Sándor el-
sok vonatkozásában az Ön sorsa is és az
Ön sorsa az egész ottani zsidóság szim-
boluma. A mi zsidó életünk pedig, az
enyém és mindazoké, akik nem vagyunk
cionisták, nem tudunk azok lenni, mul-
tunk és egyetemesebb szemléleteink
miatt — akarva nem akarva függünk
től. Közös önnel a multunk, a fajtánk,
a kulturánk, ezek élnek s hatnak ben-
nünk is. Nem látok ma senkit a magyar

Tehát a zsidó a maga fajtát ért sérel-
mekre (Ön elismeri tehát szintén, hogy a
zsidó nemcsak vallás) úgy reagál neme-
sen, ha leveti teljesen azokat a külső és
belső tulajdonságokat, amelyek miatt a
faját nyilvánosan és őt saját szemé-
lyében is a magán életben sérelmek érik
és egy más, ez esetben a magyar faj-
tába a legteljesebben belehasznul. A
sértett fél tehát egy magasrendű nobili-
tással úgy pariroz, hogy a sértő félhez
hasonul.

Vajjon, kérdem, valóban nobilis mód-
ja ez egy nagy zsidó élet stílusának.
Nincs-e ebben az egész életre szóló és
egy ember egész irodalmi, vagy más
közéleti működésére elhatározó gesztus-
ban valamelyes módja a visszahuzódás-
nak, modjuk ki, menekülésnek? Nem
kerül-e hátrányosabb lelki és külleleti
helyzetbe ez a fél a sértő félle szem-
ben? Erre Ön azt mondja, a burzsóá
zsidó, aki kulturájánál vagy anyagi
helyzeténél fogva a vezető polgári ré-
teghez tartozik, a zsidó étellel együtt-
járó sérelmeket és megalázottságokat
úgy reagálja le belül, hogy a sértő pol-
gári, ahogy Ön mondja, uri rétegeken
tul a magyar parasztot, magyar mun-
kást, a magyar kispolgárt öleli magá-
hoz. Ezért nevezi Ön az asszimilációt
nemesnek. Kérdem, őszintén, inkább
nemes bosszúnak?

Rendezze ez a nobilis hasonulás a zsidó
életvitelét? Ön a rokonsorsu fiu nosz-
talgiájával állapítja meg, hogy ez a
folyamat — amely hiába nemes, mégis
csak keserű reakció — végképpen el-
választja a polgári zsidót a keresztény
polgártól, a maga természetes társától,
társadalmi körétől. No és a magyar nép-
tömegek, a kispolgárok, akiket magá-
hoz ölelt Bródy Sándor? Nem olvasták
az írásait...

globuson aki döntöbben tudna őszinte
és bátor lenni ebben a nagy perben,
mint éppen Ön.

Vizsgálja Ön is meg a lelkiismeretét
és feleljen: kinek parancsa az asszimi-
láció és kinek használ? Vallom, hogy
csak a tehetetlenség ereje tartja és egy
jobb megoldás nem ismerése. A zsidót
lelkiismereti kényszer elé állítja, Ön-
maga öröklött vérenek megtagadására
és az alacsonyabbrendű ember sorsának
és szerepének vállalására devalválja;
a másik fajtának, a beolvasztónak pe-
dig csak kölöncöt jelent, amelyről tudva
van, hogy nem szívesen viselik a ku-
tyák sem, mert csak akadályoz a ter-
mészetes mozgásban.

De Ön bizonyára jó magyar akar
maradni! (nekem már emellett jó román
állampolgárnak is kell lennem.) A ma-
gyar multban gyökerezik minden érzése
és magyarul beszél és ír Ön. És talán
— valljuk be — esztétikai érteke is az
asszimiláció mellett tartja Önt. Pedig
nemesek egy nemzet él a maga nyelv-
ben, de az egyes ember is. Amíg Ön
magyarul ír és olvas, Ön magyar ma-
rad, még akkor is, ha a változó politi-
kai érdekek, vagy statisztikák bár-
hogyan is rubrikálták a tiszties nevét.
De zsidó is ugyanakkor és nem csak
izraelita vallású. Igen, ez a mi sorsunk
és helyzetünk a társadalomban. Mert
látja, én zsidó és magyar létemre, nem
tudok különös büszkeséget, örömet
érzeni az erdélyi Bethlen Gábor nagy-
szerű életének olvasásakor, pedig két-
szer is próbára tettem vele az érzéseim-
met. És a zsidó Einsteinra inkább va-
gyok gógós és az angol Disraelit in-
kább érzem vérbeli ösömnek, mint a
magyar Andrássy Gyulát. Hogy leg-
alább is egyformán szerethessem őket,
ahoz előbb zsidó voltomat kell el-
fogadtnom és természetessé tennem
embertársaim között. Mert amíg zsidó
létem alacsonyabbrendűségben (Bródy

sérelmei és megalázásai) tart, addig az
egyenrangúságra való mohó vágyako-
zás viszi közelebb szívemet a zsidó
nagyokhoz.

Mi tehát ebben a felemás (fele zsidó,
fele magyar) helyzetben most a tenni-
való? Ez a pont az, amelynél segítséget
kérek. Új szó, új fogalom kell ide! Sze-
rény és mégis bátor, őszinte és mégsem
sértő, világos és érzelmet is sejtető,
olyan, amelyik az asszimilációs ábránd-
jából felszabadulni akaró zsidó érzelmi
keserűséget önmaga felé és gazdasági
tulsúlyát a kereszténység felé a meg-
értetés kiengesztelő erejével enyhíteni
tudja és új közeledések, új, de önére-
tesebb harcok szólama, jelszava lehet.

Mert viaskodások, harcok mindig
lesznek egyes emberek és egyes társa-
dalmak között. A mi körünk lemeztele-
nítő kor. Nemesek osztályhelyzetét
jelöli ki élesen mindenkinek, de vér-
próbával is operál. Tiszta hadállások,
tisztá fegyverek. Bródy Sándor még
nem tudta, hogy amikor vérvével írta
írásait, a zsidó vér lázongott benne,
amikor a magyar kispolgárt véte védel-
mében, ezzel a magyar nagy burzsóá-
zián akart lobogó ösztönével bosszút
állani s így védekezni a maga meg-
aláztatásai ellen. Mi lett volna, ha
Bródy a zsidó zászlót veszi a kezébe és
tudva tudja is azt, amit csak homályo-
san érezhetett, hogy a zsidó ösztökö-
zései az élet első harenalán éppen
zsidóságból folynak, tehát ezen a hare-
vonalon kell is az életküzdelmet első-
sorban felvennie. Öntől tudom, hogy
a Bródy élete elkallódott élet volt. Se
önmagának, se senki embertársának
nem volt hasznára. Remegve, de egy-
ben bizakodva érzem és hiszem, hogy a
mai Bródy Sándorok élete terméke-
nyebb küzdelmek és boldogabb öntuda-
tok között folyna le, ha az élet igazi
arculatával szembenéznek és nem
vonulatának előle a második, vagy még
távolabbi harenalába.

Ionescu tábornok, a „homo regius” lett a CFR új vezérigazgatója

Pretoreanu, a CFR igazgatótanácsának elnöke nem vál-
lalja a helyettesi tisztelet. Két napon belül megjelenik a
Ionescu kinevezéséről szóló királyi dekrétum

Bucuresti-Bukarest, január 26. (Az
Uj Kelet tudósítójától.) Az államas-
utak vezérigazgatói állásának betöltése
megoldást nyert. Vidrighin után —
mint ismeretes — két embert emleget-
tek a vezérigazgatói bársonyszék jelölt-
jeiként: Hoiescu moldvai tartományi
főnököt és Mihai Ionescu generálist.
Hoiescu, mint már megirtuk, néhány
nappal ezelőtt visszalépett jelölésétől
és mint egyetlen számbajöhető maradt
meg Mihai Ionescu tábornok, a hegyi-
vadász hadtest parancsnoka.

ből kabinetkérdést csináltak. Mások
szakembert tehát mérnököt akartak ki-
nevezetni, aki amellet rendkívül erély-
lyel tud belenyulni a CFR-nek a kor-
rupcióra annyira hajlamos adminisztrá-
ciójába. Ionescu kinevezése mégis meg-
förtént, bár ellene szólt az az érv is,
a hogy tábornoknak Stefan Pretorea-
nuval, a CFR igazgató tanácsának el-
nökével való évek óta köztudott ellen-
tételi voltak.

Ellentétek Ionescu és
Pretoreanu között

A tábornoknak Pretoreanuval való
nézeteltérései még abból az időből szár-
maznak, amikor Ionescu Mihai a köz-
lekedésügyi minisztérium államtitkára
volt. Ekkor Ionescu, egy vizsgálat ered-
ményeként olyan raportot küldött Pre-
toreanu működéséről, mely kirobban-
totta a tábornok és az igazgató közötti
ellentéteket.

Heves vita a vezérigaz-
gatók ülésén

A CFR vezérigazgatótanácsa
egyébként vasárnap délelőtt ült össze,
hogy véglegesen döntsön a vezérigaz-

gatói állás betöltéséről. Az elnöklő
Pretoreanu felolvasta a minisztérium
leiratát, amelyben a vezérigazgatói áll-
lásra Mihai Ionescut ajánlja. A kérdés
körüli heves és izgalmas vita folyt le,
melynek kapcsán maga Pretoreanu is
annak a nézetének adott kifejezést,
hogy Ionescu Mihai nem alkalmas a
felelősségteljes állás betöltésére. Vég-
eredményben a CFR igazgatótanácsa
elfogadta a minisztérium ajánlását és
ezzel Ionescu kinevezése befejezett tény-
nek tekinthető.

Az új igazgató-helyettes

A Pretoreanu és Ionescu közötti el-
lentétek miatt azonban újabb kineve-
zés vált szükségessé. Éveken keresztül
jogszokássá vált, hogy a CFR igazgató-
tanácsának elnöke egyben helyettese-
is a vezérigazgatónak. Ionescu kineve-
zése esetén azonban Pretoreanu nem
volt hajlandó a vezérigazgatóhelyettesi
állást betölteni és ezért minden bizony-
nyal Mircea Otulescu mérnököt fogják
megbízni a vezérigazgató helyettesíté-
sével. A Mihai Ionescu kinevezéséről
szóló királyi dekrétum kedden vagy
szerdán kerül nyilvánosságra.

Öt miniszter vett részt a nemzeti parasztpárt ifjuságának táncestélyén A Chemarea bálján optimista nyilatkozatokat tettek a bálozó miniszterek

Madgearu szerint nincs szó öt éves tervgazdaságról

Dr. Fischer József a parlament elé tárta az állampolgársági törvény súlyos igazságtalanságait

Bucaresti-Bukarest, január 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara mai ülésén napirend előtt dr. Eischer József szólt fel. A zsidó képviselő rámutatott az állampolgársági törvény hiányaira és hibáira, amelyek következében a lakosság sok ezer tagjának nincs állampolgárságuk, akiket ez a jog megilletne. Miután idegen állam még kevésbé ismeri el az illetőket polgáraiként, lehetetlen helyzetbe jutottak, amelyet még fokoz az vexatórius eljárás, amelyben részesülnek. A munkavédelemről szóló törvény szerint idegen állampolgárokat nem szabad alkalmazni és ennek a törvénynek megszorító hatályát vonatkoztatják azokra is, akik az állampolgársági törvény hibái miatt nem juthattak még el állampolgári jogaik elismertetéséhez, de egyébként tényleg román állampolgárok.

Az állampolgársági törvény anomáliái

A belügyminiszter az elmúlt évben kiadott egy rendeletet az úgynevezett „Dovada Speciala“-ra vonatkozólag, azonban ezt csak igen keveseknek sikerült megszerezniük és még így sem mentesültek a hatóságok különböző vexatúrái és állandó ellenőrzése alól. Még inkább ilyen folytonos bizonytalanságban élnek azok, akiknek ilyen „Dovada Special“-juk sincsen. Folytonos fenyegetéseknek és aggodalmaknak vannak kitéve.

Tekintettel arra, hogy az igazságügyminiszter az elmúlt ilyésszakban bejelentette az állampolgársági törvény revízióját és a jelen ilyésszakot megnyitó trónbeszéd is felszólította ezt a feladatot a parlament munkaprogramja között, kéri az igazságügyminisztert, milyen stádiumban van a törvény revíziójának előkészítése. A miniszter válaszául azt felelte, hogy napirend előtti felszólalását interpellációvá fogja-e átalakítani.

Vita a választásoknál

Zacharia képviselő a ghiurghiu-i kötetben foganatosított építkezésekről beszélt, majd Franasovici Richard liberális kifogásolja, hogy Râmnicul Vâlcea-ban még nem irták ki a választást, holott a kerület mandátuma az ottani képviselőnek a Banca Nationala igazgatójává történt kinevezésével, már régóta megüresedett.

Pop-Cicio kamarai elnök felvilágosítja Franasoviciot, hogy a vonatkozó iratok még nem érkeztek be a kamarához, azért nem intézkedhetett a választás kiírása iránt.

Franasovici tudomásul veszi az elnök felvilágosítását, megjegyzi azonban, hogy Bratianu Vintila halála után már 2 nappal siettek helyét betölteni. A kamara nyilvános ülését ezután berekesztették és a képviselők a szekciókban tárgyalták a kamatszóra elleni törvényjavaslatot.

Minden kérdésre feleletet ad a

A GÉNIUS KIS LEXIKONA (1931)
Teljes idegen szavak szótára, sport, filozófia, jog, közgazdaság, technika, stb minden szaváról felvilágosít 40.000 cikk, 800 kép, 64 műmelléklet mert az eddigi 560 lejes bolti ár helyett

ára füzve 200 lej, kötve 240- lej

KAPHATÓ AZ UJ KELET KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

Cluj-Kolozsvár, január 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A nemzeti-paraszt párt ifjusági szervezete, a „Chemarea“ szombaton este rendezte meg hagyományos bálját, amely minden alkalommal a nemzeti-paraszt párt két frakciójának politikai találkahelye volt. Ez alkalommal is, a párt jelentős parasztpárti miniszterei, Mihalache és Madgearu is megjelentek a Chemarea bálban, míg az erdélyi miniszterek közül dr. Hatieganu Emil munkaügyi miniszter, Voicu Nitescu igazságügyi miniszter, dr. Tilea Viorel miniszterelnök-ségi alminiszter és dr. Vaida Sándor volt belügyminiszter voltak jelen a bálban, de itt volt az erdélyi parlamentek nagyrésze és Erdély össze prefektusai is. A politikusoknak ez a találkozója a két elhídegült nemzeti-paraszt párti frakció demonstrációja volt a megbontatlan pártegység mellett. A bál mint mindig, most is a szezon legelőcsibébb és legexkluzívabb román bálja volt.

A minisztereket egész udvar vette körül, köztük természetesen az újságírók, beleszámitva a kisebbségeket is, akik minden évben kapnak egy-egy intervjút a megjelenő politikusoktól.

Ugy látszik azonban, hogy a két éves

kormányzási gyakorlat már elvette a miniszterek kedvét a nyilatkozatoktól és a miniszterek sokkal szőfukarabbak voltak, mint az előbbi években. Vaida gyomorbarjára való hivatkozással utasította el magától az újságírókat, míg Mihalache a ceruzáikkal kezükben feléjük közeledő újságírókat ezzel fogadta:

— Ugy jönnek felém, mintha nem ceruza, hanem fegyver volna a kezükben. Most nem politizálni, hanem mulatni jöttünk. Van nekem elég részem a politikában, hagyjanak most egy kissé szabad levegőt szívni.

Vaida segítette ki a mindenütt elutasításra találó újságírókat azzal, hogy Madgearura uszította őket, mondván:

— Menjenek Madgearuhoz, ő majd nyilatkozni fog az öt éves gazdasági terrvől.

Madgearu végül késznek mutatkozott arra, hogy rövid nyilatkozatban ismeresse a kormány helyzetét és a gazdasági tervet, amely legfontosabb problémáját képezi most a kormánynak.

Nincs szó öt éves terrvről

— Nem tudom honnan került a sajtóba az a hír, hogy a kormány öt éves gazdasági tervet akar végrehajtani. Gazdasági tervünk van, ezt végre is

A román kormány abszolút komolyan veszi az antiszemitizmus leküzdését, de ...

Citta Davila washingtoni követ felhívta az Amerikában élő romániai zsidókat, hogy segítsenek Románia gazdasági nehézségein

Az amerikai zsidók kongresszusának elnöke azt válaszolta Davilának, hogy a békeszerződésben lefektetett jogok biztosítását nem lehet függővé tenni a gazdasági helyzetétől

Newyork, január 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Romániából Amerikába elszármazott zsidók szövetsége a napokban tartotta meg konferenciáját, amelyen megjelent a washingtoni román követ: dr. Citta Davila is. Davila dr. felszólalt a konferencián és kijelentette, hogy a jelenlegi román kormány abszolút komolyan foglalkozik az antiszemitizmus leküzdésével, az amerikai zsidóknak azonban nem szabad elfelejteniük, hogy a romániai antiszemita kielégések főoka az ország súlyos gazda-

sági helyzetében keresendő. Eppen ezért Davila felhívta az Amerikában élő román zsidókat, hogy teljes erejükkel igyekezzenek közreműködni Románia gazdasági helyzetének megjavításán.

A konferencián jelen volt Bernhard Deutsch, az amerikai ösz-zsidóság szervezetének elnöke is, aki Citta Davila beszéde után szót kért és az amerikai zsidók nevében elismerését fejezte ki azokért az intézkedésekért, amelyeket a román kormány az antiszemitizmus le-

küzdésére foganatosított. Bernhard Deutsch azonban hozzátette:

— Semmiesetre sem tudom azonban osztani azt a felfogást, hogy a romániai zsidók számára csak akkor lesznek biztosítva a versaillei békeszerződésben lefektetett kisebbségi jogok, ha előbb be fog következni Románia gazdasági helyzetének kívánatos javulása.

A konferencia végül elhatározta, hogy Románia zsidóságát messzemenő támogatásban fogják részesíteni.

Egy meg nem rendezett kiállítás epilógusából

Madgearu behajtja Nestor volt liberális miniszteren a felvett hatmillió lejt

Tiznapos terminust kapott Nestor, hogy a végtelen időkre elhalasztott mezőgazdasági kiállításra felvett hatmilliót vissza fizesse

Bucuresti-Bukarest, január 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A politikai élet egymásra következő és előtérbe kerülő eseményei közül már évek óta mind-egyre előbukkannak egy hatmillió lejes nek részletei, amelyben Nestor volt liberális bukovinai miniszter van súlyosan kompromittálva. Amint az Uj Kelet is megírta, a liberális kormány Csernovicban mezőgazdasági kiállítást tervezett, amit azonban a kormány bukása meggátolt. Ennek ellenére a földművelésügyi minisztérium már jóelőre kiutalt 6 millió lejt a kiállítás megrendezési költségeire és ezt az összeget

állítólag Nistor bukovinai miniszter vette fel.

A liberális kormány bukása után természetesen a kiállításról többé szó sem volt. Ezzel szemben a földművelésügyi minisztérium kiutalásai között még mindig elszámolatlanul hever a 6 millióról szóló nyugta, amelyet Nistor a pénzfelvételekor adott. Mihalache miniszter-sége alatt egy néhányszor felszólította már Nistort, hogy fizesse be az összeget, vagy nyújtsa be az elszámolását arról, hogy a 6 milliót milyen célokra fordította. Nistor azonban nem sietett elszámolni és nem számolt el mind a mai

napig sem. A földművelésügyi minisztérium ugylátszik végül is megunt a késlekedést és Madgearu aláírásával ma rendelet érkezett Csernovicba azzal a szigorú utasítással, hogy Nistor 10 napon belül feltétlenül fizesse be a minisztérium pénztárába a 6 milliót, mert ellenkező esetben a minisztérium törvényes retorziókat fog alkalmazni.

— Schmeling Amerikába utazott. Berlinből jelentik: Schmeling és menedzsere elutaztak Amerikába, ahol Schmeling a déli államok 48 városában bemutató mérközéseken vesz részt.

Modern zsidó költők

Ivan Goll, Andre Spire, Jabotinszky, Werfel, Max Brod, Avigdor Hameiri, stb.

zsidó versei

(Herz könyvtár) 20 lej beküldése ellenében pórtómentesen küldi az Uj Kelet könyvosztálya.

hajtsuk, de nem volt szó se arról, hogy az öt évig terjed. Gazdasági tervünk felőleli az ország ujjáépítési programját és mi vagyunk azok akik ezt a tervet végre is fogjuk hajtani. De ennek a tervnek megvalósításához nem lehet évekre limitálni. Ha négy év alatt a terv végrehajtható, akkor négy évig maradunk kormányon. Ha husz év alatt tudnánk csak végrehajtani, akkor husz évig. A gazdasági ujjáépítés alapját a földművelés színvonalának emelése képezi. Ehhez a programhoz például nem elég öt év. A mezőgazdasági termelés egyik jelentős része az állattenyésztés kifejllesztése három év alatt megvalósítható, de a marhatenyésztésnél már más a helyzet. Öt évről tehát nem lehet szó, hanem csak a gazdasági program teljes megvalósításáról és ez tarthat tizenöt évig is.

A miniszterek a reggeli órákig maradtak a Chemarea-bálban. Vasárnap délelőtt tizenegy órakor résztvettek az erdélyi szövetkezetek kongresszusának megnyitó ünnepségén, ahol Madgearu tartott beszédet a prefektusoknak a közigazgatásról, kijelentve, hogy a kormány programjába vette a decentralizáció kiszélesítését.

A miniszterek a vasárnap esti expresszrel utaztak vissza Bukarestbe.

világmarku megóvja Önt a nemibetegségek-től

A kamatellenes törvény

A képviselőház törvényhozási bizottsága néhány nap óta szenvedélyes viták és összetűzések színhelye lett. A kamatellenes törvényről szóló javaslat egyes rendelkezései szolgáltattak alkalmat a többségi és ellenzéki honatyáknak arra, hogy elmondják véleményüket a kamat problémájáról. A vélemény ellentétek természetesen a törvényesen szedhető legmagasabb kamatláb nagysága körül éleződtek ki leginkább. Az egyes képviselők különböző társadalmi osztályok és érdekek reprezentánsai és szövívi homlokegyenest ellenkező szemzőből világították meg Románia gazdasági és pénzügyi válságának ezt a legjellegzetesebb tünetét. Más véleményen volt erről a kérdéssel a bankár és másan a paraszttömegekkel érintkező képviselő, aki szüntelenül ismétlődő refréntként hallja a panaszt, hogy az uszorkamat kihuzza a földművelő lába alól a talajt.

Akadnak azonban olyanok is, akik nem a probléma lényegéhez szólnak hozzá, hanem felvetették a kérdést: vajon szükséges-e egyáltalán a kamatláb kérdésének törvényes uton való megrendszabályozása? És ha igen, milyen várható következményei lesznek egy ilyen törvénynek? A pénzügyi tudomány sarkalatos és ma már az elemi ismeretekhez tartozó tétele az a megállapítás, hogy a pénz nem egyéb, mint forgalomban lévő árucikk, amelynek árát a kereslet és kínálat törvényei szabályozzák. A pénz árat kamatnak hívják. A kamat nagysága valamely gazdasági organizmus létezésétől függ. Ezen keresztül lehet megállapítani azt, hogy az illető szervezet a mai gazdasági berendezkedés szemzőjéből nézve normálisan működik-e, vagy sem. A kamatláb tehát végeredményben okozat csupán, a gazdasági és pénzügyi életben érvényesülő erők játékának eredője. A kamatláb ennél fogva csak akkor lehet változtatni, ha megváltoztatjuk az okokat, amelyek abnormális emelkedését, vagy esékesését előidézték.

Ebből a szemzőből nézve a kamatellenes törvény nemcsak inopportúnus, hanem igen súlyos következményeket is vonhat maga után. Az utóbbi időben a román törvényhozás több olyan törvény nyel „gazdagodott”, amelyek intenciójukban esetleg igen nemesek voltak, eredményeikben azonban sokkal nagyobb és súlyosabb károkat okoztak az egész gazdasági életnek, mint amennyire használtak volna azoknak, akiknek védelmére készültek. A kényszer-egyezségről szóló törvény, a kényszer-vegrehajtások felfüggesztéséről szóló törvény bizonyára nem egy esetben akadályozták meg vagyonok igazságtalan elköttyavételét. De ugyanakkor alapjaiban rendítették meg az ország hitelképességét. A mezőgazdasági hitelintézet felállítását mindenekelőtt is azon hiúsult meg, hogy a kényszervegrehajtások felfüggesztése következtében a külföldi tőkés nem látta követelésüket eléggé biztosíthatónak. A kényszer-egyezségről szóló törvény pedig nem egy esetben vonta maga után a külföld áruhitelének felfüggesztését.

Például hogy a kamattörvény hasonló gyászos hatással lesz amugy is zilált pénzügyi és hitelviszonyainkra anélkül, hogy hozzájárulhatna a kamatok csökkentéséhez. Románia gazdasági válságának legkritikusabb pontja a tőke hiánya. Elsősorban ez volt az oka a kamatok abnormális emelkedésének. A háború után a megnagyobbodott Románia nem rendelkezett azzal a nemzeti tőkével,

amely a mérhetetlen természeti kincsek kiaknázásához és értékesítéséhez szükséges lett volna. Azt a kézenfekvő megoldást, hogy a külföldi pénzpiac hatalmas tőkefölöslegét hívják segítségül a román nemzetgazdaság normális vérkeringésének beindításához, — elvetette a háború után kormányzó pártok sovén nacionalista gazdaságpolitikája. A megnagyobbodott Románia államháztartásának szükségleteit eleinte a bankprórés kibaszásával igyekeztek kielégíteni. 1918-tól 1921-ig öt és félmilliárdról 17 milliárdra ugrott fel az ország bankjegy forgalma. Ettől a pillanattól kezdve azonban életbe lépett Bratianu Vintila plafonpolitikája. Az akkor még eleven pezsgő gazdasági élet nem jutott hozzá a szükséges tökemennyiséghez s természetes, hogy ami mégis piacra került, azt drágán kellett megfizetni.

A tőkehiányon kívül két másik momentum járult hozzá a kamatláb megrághatóságához. Az egyik az igazságszolgáltatás lassu menete és bizonytalansága, a másik pedig az általános bizalmatlanság, amelynek gyökerét a nem tulságosan emelkedett üzleti morálban kereshi. A 24—32 százalékos kamatlábban benne volt az a rizikó is, amelyet a valuta ingadozása és a speciális romániai viszonyok magukkal hoztak. Az európai pénzügyi viszonyok kiegyensúlyozatlanságára misem jellemzőbb mint az, hogy míg a Banca Nationala 9 százalékos diszkontlábát szed, a Banque de France visszszámítási kamatlába mindössze 3 százalék. És amíg a romániai bankok betétekért ma is fizetnek 7—10 százalékot, a svájci és francia pénztételek 2—2 és félszázaléknál darágábban nem hajlandók gyümölcsötvetni a betéteket.

A romániai abnormális kamatviszonyokon milyen mértékben tudna segíteni a rövidesen megszavazásra kerülő kamatellenes törvény? A válasz a legtöbb vonatkozásban csak negatív lehet, ha a törvény várható gyakorlati következményeit megvizsgáljuk. Azok a főleg kiskaliberű pénzintézetek, amelyek berendezkedésüknél fogva nem tudnak

GALLIA R.T. Tiszta selyem Crepe de Chine
báli toalettek céljára minden színben
FRANCIA-ROMÁN SELYEMGYÁR métere Lei 170.—
Fiókintézet: Cluj, str. Gen. Neculcea (Kornis u) 2 Renner palota

F. Molnár Róza képkiallitása

Néhány nappal ezelőtt egy érdekes művészegyeniség jelent meg újra Kolozsváron, hogy öt évi távollét után bemutatassa elmélyült művészetét a kolozsvári közönségnek. Még az általános közönyben is, amely manapság a művészteljesítmények iránt megnyilvánul, kiemelkedőbb érdeklődésre tarthat számot az olyan művészi alkotás, amely egy képzőművészektől és alkotni tudásúktól származik. Más világot tár fel egy férfi ember művészte és egészen külön a végzőjü horizontot tár fel egy asszony. Ezzel az érdeklődéssel mentünk el Molnár Róza tárlatára is. A fiatal művésznő képei azonban éppen ezt a várakozásunkat igazolta legkevésbé. Markáns lendületes vonalvezetés, mérsékelt, férfias színkeverés nyilvánul meg Molnár Róza képein, amelyeket az eredeti kompozíciók, ujszerű, frappáns beállítások tesznek szuggesztívekké. És bár a néha éles ellentéteket kidomborító színek, amelyek olykor elnagyolt elképzelés azt bizonyítják, hogy a képek alkotója még nem érkezett el fejlődésének csúcspontjára, még kiforratlan és keresgélő, kétségtelen, hogy F. Molnár Róza valamit újat, valami szokatlanat nyújt. „Köbnyia” című képén a proletárok gépszerű monoton munkáját érzékelteti mérsékelt színekkel és érdekes perspektívikus beállításal nyitva dekorációt e jól sikerült alkotásához.

Levegős, kifejező uccarészletek mellett főleg portrék és realizmusokból megdöbbentő figurális kompozíciók képezik képeinek többségét. Itt is az igazság ereje. Benamy Sándorról festett életnagyságu portréja, egyike legjobb képeinek, ennek a szertelen és ösztönös irónak minden melancholiáját kifejezi. „Pirostulipános önaréke” mélyen realista és igaz, de főleg az elsősorban igazak és mélyek azok a képei, amelyekben az anya és fia viszonyát érzékelteti: „Cigányanya”, „Sárga kendő” stb. képei.

Ami új és érdekes: a figuráknak és esendéleteknek uccarészletekkel való komponálása. Benamyt párizsi uccarészletben találja a néző és a manzárd szoba ablakain keresztül Párizs uccáit látatja. Erdekes rajzok, mérsékelt vonalú pasztellek (Notre Dame) teszik változatossá a képkiallitást, amelyet a közönség érdeklődése kísér. A kiallitás február 2-ig tekinthető meg a prefektúra üvegtermében.

Dohánygyár a Vatikán városban
Romából jelentik: A Vatikán elhatározta, hogy a Vatikán városban 10 millió líra alaptőkével dohánygyárat létesít, ahol jöminőségű szivarokat és cigarettákat gyártanak. A dohány nemesek belföldi ellátására szoritkozna, hanem külföldi export tárgyat is készítené. Szükség esetén az alaptőkét felemelik. A nyersanyagot és a gépeket Olaszországból szerzik be és a munkások is olaszok lesznek.

Részlegesen felfüggesztették az ostromállapot Spanyolországban
Madridból jelentik: A spanyol minisztertanács az ostromállapot Huecra és Madrid területére egyelőre megfenntartotta, egyébként az országban felfüggesztette annak érvényét.

Három, a Finn-öbölbe befagyott gőzöst szabadítottak ki az orosz jégtrórok. Londonból jelentik: hogy az orosz jégtróroknek sikerült a Finn-öbölbe befagyott gőzösök közül háromat kiszabadítani a jégből. Egyelőre nem lehet szó arról, hogy a hajók Kronstadthba eljuszanak, mert a kikötőt jég zárja el. A jégtrórok folytatják a többi hajók kiszabadításának munkáját.

Amerikában senki sem akarja vállalni a leszerelési világkonferencia elnökségét. Londonból jelentik: A lapok beavatott helyről származó értesülések szerint amerikai kormánykörök ellen vannak annak, hogy a leszerelési világkonferencia elnökül amerikai államférfit nevezzenek ki.

Heidelbergi diákélet... 1931-ben

Rendőrök verték ki az egyetemről a tüntető antiszemita diákokat

Heidelberg, január 26. A heidelbergi egyetem kampóskeresztes diáksága Abendroth nemzeti szocialista városi tanácsos vezetésével tüntető felvonulást rendezett és tiltakozott az antiszemita diákbizottság feloszlata ellen. Ez a bizottság a rektor rendelkezéseivel nem törődve, állandó agitációt fejtett ki az egyetem falai között a zsidó diákok ellen.

A tüntető menet az egyetem előtt álló rendőröket botokkal támadta meg. A rendőrök erre gumibotokkal védekeztek és számos diákot véresre vertek. A rendőröknek sikerült az egyetem előtti térséget megtisztítani a tüntetőktől, akik erre bevonultak az egyetem épületébe és a zsidó külsejű diákokat és szocialistákat megtámadták. Mint-hogy attól kellett tartani, hogy a kampóskeresztesek széjjel fogják rombolni az egyetemi intézmények berendezését és felszerelését, a rektor az egyetem épületébe kérétt a rendőröket, akik végül kiszorították az uccára az antiszemita diákokat és széjjelkergették őket. Az egyetem számos termében a dulakodások erős nyomai látszanak: felborított padok, bevert ablakok és ledöntött katedrák. A rendőrség a késő esti órákban is újabb és újabb csoportosulásokat oszlatott széjjel.

A nagyvárad tábla felmentette a család vádjától Barbu Romulust, a Bihoreana Bank igazgatóját

Oradea-Nagyvárad, január 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A nagyvárad tábla ma délelőtti hirdette ki ítéletét Barbu Romulus és Markovics Hermann, a „Bihoreana” Bank volt igazgatóinak perében. Ismeretes, hogy a trvénszék Nesselrode tanácsa Barbu Romulust csalás és hűtlen pénzkézeltés vádjával három évi fegyházra ítélte, ugyanakkor Markovicsot két évi börtönben marasztalta el. A törvénszék a vádlottak fellebbezése után még a szabadlábrahelyezés iránti kérést is megtagadta amelynek következtében a törvénszéknek a védő és az elnök között heves jelenetek játszódtak le.

A táblai tanács két héttel ezelőtt tartotta meg fellebbviteli tárgyalását a két bankigazgató ügyében és január 26-án hirdette ki ítéletét. A tábla felmentette Barbu Romulust a család vádjától és csak a hűtlen kezelés vádját látta fennforogni, ez azonban már amnesztia alá esik. Miután Ratiu táblai elnök nem

osztozott bírórsáinak ama véleményében, hogy a hűtlen kezelés vádját fennáll, a táblai tanács február 4-én ül össze, hogy kiegészített tanács döntésün ebben a kérdésben. Barbu felmentése Nagyváradon általános megnyugvást keltett. Markovicsot a tábla felmentette a vád és következményei alól.

Uj menetjegyiroda!

HERMES menetjegyiroda és pénzváltóüzlet Cluj, Calea Regele Ferdinand 13.

Bel- és külföldi menetjegyek. Önálló kurir szolgálat. Kedvezményes igazolványok külföldi utazásokhoz. Idegen pénz nemek beváltása. Társas és egyéni utazások rendezése. CFR körutazási jegyek. Díjmentesen felvilágosítás minden utazási ügyben.

Sport és játék,

Athletika, futás, távolugrás, dobások, stafétafutás), birkózás, ökölvívás, dsiudzsicu, uszás, vízpoló, evezés, vitorlázás, si-futás és si-ugrás, gyorskoresolyázás, jégheockey, vivás, turista-ság és Alpinizmus, torna, tennis, asztali tennisjáték és szabályai, labdarugás, kézilabdajáték, füleslabdajáték és szabályai, lovassport, kerékpársport, automobilizmus és motorkerékpársport, stb. stb. stb.

Két hatalmas lexikonkötet 340+408=748 oldal, 500 illusztrációval. 50 mümelléklettel egész vászondiskótésben 405.— lej.

Postán utánvétellel franko küldi

Lepage, Kvár

Laval

Tardieu

Párizs, január 26. Laval lemondásával francia kormány végeleges elintézte a Laval, volt miniszter bízta meg az új kormány sával. Laval azonban a köztársasági elnökkel való tárgyalással rendezte a helyzetet. A szerint Pierre Tardieu, a miniszterelnök St. Edouard Ha. Bienvenu-Martin telefonbeszélgetésében felkérte, hogy a kormány felkérje és egy óra határozat után a miniszterelnök palotájában folytatja.

Politikai körökben Laval

Az erdő és kényes olcsó

Az Ugir tilalatok

Cluj-Kolozsvár. Kelet tudósító Bukarestben a társasági üléseken 23-án, 24-én és 25-én tartott sorozat Tordán és Nag. Diamant Izsó, Simon és Szer. kök elnökletével kat pedig részkeretében dr. rületi igazgató

Az erdélyi kormány tárgyalásaival kezdve az a tárgyalatokatok ték le álláspont. Ha igaz az, Népszövetség csont kaphatna mány tovább tegye kormány a népszövetség megszervezését árfolyamu s 7 esönök felvétele

Ha maguk a is belátták, hogy a szeszadóbevéremert a 87.50 le lehet a feketes megakadályozni kormány a szeszadót a legális szesz egybehangzóan oda ennek a létséggel bíró ipotom áron s kezébe.

A második párdélyi gyáripari intenzíven fogl miniszter gab javaslata. Ezzel solja az Ugir, Lmany a mezőgazavítatásához szü a monopólium cégeknek át. Mi exportkoncesszi a belföldi piac inferiorisabb m maradnak majd cessiós jogoka érdeklőségek h tötömege jobb tal hogy a list drágítottak. T beavatott helyről származó értesülések szerint amerikai kormánykörök ellen vannak annak, hogy a leszerelési világkonferencia elnökül amerikai államférfit nevezzenek ki.

Laval a „belpolitikai kiengesztelődés“ kormányát akarja megalakítani

Politikai körökben bizakodással tekintenek az új francia miniszterelnök-jelölt tárgyalásai elé

Tardieu és Maginot is hajlandók belépni a kormányba?

Párizs, január 26. A Steeg-kormány lemondásával újra aktuálissá vált francia kormányválság még nem nyert végleges elintéztést. Doumergue elnök Laval, volt munkaügyi minisztert bizta meg az új kormány megalakításával. Laval baloldali politikai, aki azonban a középpártok felé is pozitív állással rendelkezik. Újabb jelentések szerint Pierre Laval deznált miniszterelnök Sybille, Paul Bonecour, Edouard Herriot, Franklin-Bouillen, Bienvenu-Martin és Daladier-el folytatótt telefonbeszélgetése után az esti órákban felkereste Doumergue elnököt és egy óra hosszat tett jelentést kormányalakítási tárgyalásairól. Az elnöki palotából távozóban Laval kijelentette, hogy tanácskozásait tovább folytatja.

Politikai körökben bizakodással tekintenek Laval deznált miniszterel-

nök kormányalakítási tárgyalásai elé. A deznált miniszterelnök a belpolitikai kiengesztelődés kormányát készült megalakítani. Általános a meggyőződés, hogy az új kormány estére megalakul. Tardieu az új kormányban sem fog miniszteri tárcát kapni. Laval a munkaügyi minisztériumban ma délelőtt is folytatta tárgyalásait vezető politikuskokkal.

Délben politikai körökben olyan hírek terjedtek el, hogy Tardieu és Maginot is hajlandók belépni Laval engesztelődési kormányába. Briand kijelentette a deznált miniszterelnöknek, hogy a maga részéről hajlandó a külügyi tárcát a Laval-kormányban is megtartani.

Párizs, január 26. A parlamenti vizsgáló bizottság ma Tardieut hallgatta ki.

Az erdélyi gyáriparosság az ipari termelés kényszerszindikálása helyett a termelés olcsóbbítását akadályozó közterhek leépítését követeli

Az Ugir tiltakozik a kormányban a privat tőkével dolgozó vállalatokkal szemben tervezett tulnyomó beavatkozása ellen

Cluj-Kolozsvár, január 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Ugir f. hó 22-én Bukarestben megtartott központi választási ülésének folytatásképpen f. hó 23-án, 24-én és 25-én az erdélyi Ugir tartott sorozatos üléseket Kolozsváron, Tordán és Nagyváradon. Az üléseken Diamant Izsó kerületi, illetve Lázár Simon és Szemer Miklós körzeti elnökök elnökölték, a tárgysorozati pontokat pedig részletes ügyvezetői jelentés keretében dr. Bösözrményi Sándor kerületi igazgató ismertette.

Az erdélyi gyáriparosok elsősorban is a kormány kölesön, illetve koncessziós tárgyalásaival foglalkoztak és összegezve az e tárgyban kiadott kormány nyilatkozatokat a következőkben szögezték le az álláspontjukat:

Ha igaz az, hogy Titulescu révén a Népszövetségnek át olesó és kiadós kölcsönt kaphatunk, ne hivatkozzék a kormány tovább presztizs okokra, hanem tegye kormányzati programjává ennek a népszövetségi kölcsönnek a mielőbbi megszervezését s mondjon le a 80—82-ös árfolyamu s 7,5 százalékos privatkölcsönök felvételéről.

Ha maguk a kormány érdekelt tagjai is belátták, hogy 1930-ban azért maradt a szeszadóbevétel 200 millión is alul, mert a 87,50 lejes szeszadó mellett nem lehet a feketeszeszerek garázdálkodását megakadályozni, szállítsa le végre a kormány a szeszadót 25 lejre úgy, amint azt a legális szeszipar reprezentánsai egybehangozón javasolják s ne dobja oda ennek a legnagyobb szociális jelentőséggel bíró iparágaknak az irányítását potom áron s egyetlen tőkeérdekeltség kezébe.

A második probléma, amellyel az erdélyi gyáriparosok legutolsó üléseiken intenzíven foglalkoztak, a Madgearu miniszter gabonaértékesítési törvényjavaslata. Ezzel kapcsolatban azt javasolja az Ugir, hogy szerezze meg a kormány a mezőgazdasági termelésnek feljavításához szükséges anyagi eszközöket a monopóliumért jelentkező külföldi cégeknek át. Miután azonban egy ilyen exportkoncesszió következményeképpen a belföldi piacon amugy is csak a leginferiorisabb minőségű agrártermékek maradnak majd vissza, nem lehet a koncessziós jogokat élvező külföldi tőkeérdekeltségek helyett a belföldi fogyasztótömegre jobb közterheket róni, azáltal hogy a liszt és kenyér árak megdrágíttatnak. Teljesen elhibázott volna a gyáriparosok szerint a drágulási folyamat újból való megindítása, ma, amikor az egész világ s a mi ipariügyi miniszterünk is egyedül az árak olcsóbbításában látja a fogyasztási kedvujramegindulását.

Ami Manoilescu ipariügyi miniszter által az ipari termelés racionalizálása és olcsóbbítására érdekében készített törvényjavaslatokat illeti, a közszállítási kiadási munkáinak racionalizálását célzó törvényjavaslatot a gyáriparosság európai szinten álló s a jelenlegi közszállítási szabálytalanságok kiküszöbölésére alkalmas javaslatnak tartja. Kérése ép azért e tárgyban csak annyi, hogy szavaztassa meg azt a kormány, mielőtt csak lehet. Az ipari termelés racionalizálását és olcsóbbítását elősegíteni akaró törvénytervezet ugyan- csak azt bizonyítja, hogy Manoilescu miniszter a helyes uton indult, mert a termelés racionalizálását keresztülvívő vállalatoknak adandó közteher, vám és fuvardítkönnyítésekkel igyekeznek a már megindult olcsóbbítási hullámot tovább kimélyíteni.

Ezzel szemben tiltakoznak a gyáriparosok Manoilescu miniszternek azon elgondolása ellen, hogy a Madgearu-féle malomszindikátusi törvény mintájára egyes iparágakat kormánybeavatkozással akar szindikátusokba tömöríteni. A gyáriparosok egyhangú véleménye szerint az ilyen kényszerszindikátizálási törekvések sehol és soha nem vezettek a kívánt eredményre.

A gyáriparosság a kormányban a magángazdaságba való ilyen tultengő beavatkozását annyival inkább vissza kell hogy utasítsa, mert elvi ellenmondást lát abban, hogy a kormány egyik kezével törvényeinket sem respektáló autonóm kassákat épít ki, a másik kezével pedig a magántőkével dolgozó privat vállalatok szabad üzleti tevékenységét akarja megbénítani.

Szenvedélyes vitát folytattak le végül a gyáriparosok azokkal a hírekkel kapcsolatban, amelyek szerint a kormány a munkanélküliség problémáját a kötelező munkanélküli biztató intézményes bevezetésével akarja megoldani. A felszólalók leszögezték, hogyha sehol a világon, nálunk azonnal meg lehet szüntetni a munkanélküliséget, mielőtt a kormány dolgozni kezd. Ha a kormány 12 évi késedelemmel megszavaztat és végre is hajtja egy olyan építkezési törvényt, amelyen a háború után Franciaországban, Németországban, Csehszlovákiában, Ausztriában és Magyarországon lehetővé tette az építkezések megindulását, ha a kormány újabb költségeket jelentő exportszindikátusok alapítása helyett eltörli végre az export vámokat és export adókat, stb., nemesak munkához fog tudni juttatni minden munkanélkülit, hanem Franciaország mintájára még munkásimportot is csinálhat.

PHILIPS Radio-Service

A rádiótechnika terén PHILIPS a tisztelethelyet foglalja el. Kifogástalan és tartósságban páratlan gyártmányokon kívül, Philips Román Részvénytársaság egy ellenőrző, javító és karbantartó Service-osztállyal áll laboratóriumai és műtermei keretén belül a PHILIPS készülékekkel bírók rendelkezésére, mely osztály 14 szakmérnök

vezetése alatt áll, akik szükség esetén bármelyik pillanatban felvilágosítással vagy segítséggel szolgálhatnak. Rádióamatőrök! Ha még nincs PHILIPS készüléketek, úgy vegyétek figyelembe ezt a dolgot és ne felejtsetek el, hogy csak egy mintaszervezettséggel ellátott üzem, mint PHILIPS R. R. T. tudja nektek a jó minőség mellett az eselleges karbantartást is biztosítani. Kérjétek tehát a viszonteladóktól csakis PHILIPS gyártmányt.

A nagyváradi rendőrség letartóztatott két kommunista városi tanácsost

Röpcédulákat osztottak szét

Oradea-Mare-Nagyvárad, január 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Nagyváradon az elmúlt pénteken kommunista tüntetés előkészítéséről kapott információkat a rendőrség politikai osztálya. A közelgő választásokra ugyanis lázasan folynak az előkészületek Váradon és a kommunisták időnként kommunista manifesztumokkal árasztják el különösen a külső városrészeket.

Pénteken a rendőrség több letartóztatást fogatosított. Letartóztatták Gyarmati Miklós és Sándor László városi anácsosokat is, akik a falusi és városi tanácsosokat is, akik a falusi és városi tanácsba. A két városi tanácsoson kívül Barbula Jánost, Kocsis Imrét és Széles Jánost vette őrizetbe a rendőrség.

A Kolozsváron tettenért két betörőre nem sikerült rábizonyítani, hogy egy nemzetközi betörőbanda tagjai

A nagyváradi nyomozás is eredménytelen

Cluj-Kolozsvár, január 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári rendőrségnek, mint ahogy azt az Uj Kelet annakidején megírta, sikerült munkaközben tettenérnie Jilinschi Sámuel és Hersch Ica kasszafuró betörőket, akik két órai itartózkodás után a Barzel vasútleben követtek el betörést. Miután Jilinschi, aki argentinaiak valolta magát, a lehető legjobban volt felszerelve a kasszafuráshoz szükséges szerszámokkal, feltételezhető volt, hogy a két betörő annak a nemzetközi kasszafuró bandának tagja, amely hónapok óta több nagyszabású kasszafurást követett el erdélyszerte. Kihallgatásuk során a két betörő tagadta a terhükre irt bűncselekményeket és nem sikerült rájuk bizonyítani, hogy az elmúlt őszszel a református egyház pénztárában és a gör. kel. püspökségen történt betöréseket ők követték el.

A betörőket ekkor a kolozsvári rendőrség Nagyváradra szállította át, hogy ott megállapítsák, nem-e Jilinschi es társa voltak azok, akik az egyik nagyváradi magánbankba betörték és a kasszából 500 ezer lej vitték magukkal. Több napig tartott a betörők nagyváradi kihallgatása is, azonban ez a nyomozás sem vezetett eredményre, a betörők állhatatosan tagadták és bizonyítékok nem merültek fel ellenük. Így a két betörőt ma visszazállították Kolozsvárra. Itt már a bukaresti rendőrség átiratából megtudtuk annyit, hogy Jilinschi nem három hónapja, hanem öt éve tartózkodik az országban és Bukarestben már több ízben szenvedett kisebb nagyobb büntetéseket. A rendőrség a bukaresti rendőrséggel karöltve most állítja össze Jilinschi bűnlajstromát.

em Crepe de Chine
ek céljára minden színben
e Lei 170—
u) 2 Renner palota

Molnár Róza kiállítás

al ezelőtt egy érdekes
g jelent meg újra Ko
ötévi távollét után be
ált művészetét a kolozs
k. Még az általános kö
ly manapság a művésze
ránt megnyilvánul, kü
désre tarthat számot a
alkotás, amely egy n
és alkotni tudásából
lágot tár fel egy férfi
és egészen külön le
ot tár fel egy asszony
dással mentünk el Mo
ra is. A fiatal művés
n éppen ezt a várak
a legkevesebb. Markán
vezetés, merész, férfias
ánul meg Molnár Róza
et az eredeti kompoz
ppans beállítások tesz
kké. Es bár a néha
kidomborító színek, an
elképzelés azt bizo
képek alkotója még
ejlődésének csuespont
tlan és keresgélő, két
Molnár Róza valami
atlatant nyújt. „Köha
a proletárok gépszere
át érzékelteti merész
és perspektivikus be
dekorációt e jól sike

ző uccarészletek mel
ék és realizmusokban
rális kompozíciók ké
bőségét. Itt is az igaz
ándorról festett élet
a, egyike legjobb ké
szertelen és ösztönös
elancholiáját kifejezi
arcoképe” mélyen ré
eg és elsősorban iga
ok a képei, amelyek
a viszonyát érzékel
„Sárga kendo” stb.

tes: a figuráknak és
ecarészletekkel való
namyt párizsi ucca
a néző és a man
in keresztül Párizs
dekes rajzok, merész
Notre Dame) teszi
kiállítás, amelyet a
se kísér. A kiállítás
hető meg a prefek
(—lay)

Vatikán városban
A Vatikán elhatá
kan városban 100
vel dohánygyárt
ségű szivarokat és
ának. A dohány
látásra szorítkozn
port tárgyát is ké
én az alaptöket fel
ragot és a gépeket
ik be és a munká
ek.

elfüggesztették az
Spanyolországban
A spanyol minisz
állapotot Huesca
te egyelőre még
ként az országban
k érvényét.

an-öbölbe befagyott
ki az orosz jég
tik, hogy az orosz
a Finn-öbölbe be
al hármat kiszaba
löre nem lehet sz
Kronstadtbba eljus
tött jég zárja el. A
többi hajók kisza
t.

ki sem akarja vál
lágkonferencia el
jelentik: A lapok
armazó értesülési
mánykörök elleno
a leszerelési vilá
amerikai állam

A világ legelőkelőbb nászutasai európai körúton

A japán császár öccsét álkoldusok toladó hada molesztálja mindenütt. Nobuhito Takamatsu és a felesége inkognitóban utazzak be a világot

Párizs, január 27. Hol Párizsban, hol Londonban, legutóbb pedig Ankarában bukkantak fel a fiatal nászutasok, a világ egyik legrégebbi uralkodóházának tagjai: Nobuhito Takamatsu japán császári herceg és a felesége.

Modern gondolkodásuk lévén, mindjárt esküvőjük után elhatározták, hogy világkörüli utra indulnak. Áprilisban folyt le az esküvő Tokióban, fényes külsőségek között és a fiatal pár innen nyomban Párizsba utazott.

A nászutasok zavartalanul éltek pár hétig a rue Rivolin, amikor az újságírók felfedezték, hogy az egyszerűen öltözött japán férfi a híres Takamatsu herceg, a százötvenedik japán uralkodónak, Joshitó császárnak legifjabb fia.

Menekül a hercegi pár

Egyszerre megröghanták őket és a feleséges pár gyorsan menekült a riporterhad elől — Londonba.

A dinasztia, amelynek a herceg egyik leszármazottja, kétezerhatszáz éves. Két ezerhatszáz esztendő óta ugyanaz a család uralkodik Japán fölött. Ami a legkülönösebb és szinte egyedülálló a világon: a japán császári ház hatalmát nem fegyverek őrzik. A háboru utáni villongások, forradalmak, trónkövetelők sikeres harcái sohasem érintették a dinasztia szuverenitását, mert a császári háznak oly nagy a tekintélye, hogy a népet sohasem tudnák fellázítani ellenük. Amellett a japán császárok mindig példát adtak főuraiknak a szerénységből, egyszerűségből és igazságosságból. Az egyik főelvük volt: enyhíteni a nyomort és segíteni a szegényeken. A nép szereti őket és csak a tanácsadók tartja rászoknak, károsnak. A forradalmak során lemeszározták a császári ház tanácsosait, de a hercegeknek semmi bántódásuk nem történt.

A jelenlegi császár, Hirohito, gyermektelen és így a trónörökös Csibiesu herceg. Egyiknek sincs még fia utódja. Amennyiben fiuk nem születne, úgy Takamatsu herceg következne utánuk a trónon. De a herceg nem vágyik az uralomra. Szeret utazni, tanulni, teljesen európai gondolkodású. Mindamellett rajongásig szereti a hazáját és amit külföldön tapasztal, lát, azt mind népe javára szeretné fordítani.

A csodabogár gyűjtemény

Fogadtatása mindenütt rendkívül ünnepélyes volt.

Londonban György angol király és a walesi herceg látták vendégül. Az angol király felkérte az angol királyi felkérőbizottságban megjegyzte, hogy a fia és a japán herceg között sok rokonszándék van. Takamatsu herceg a japán walesi herceg. Hazájában ép úgy szeretik és becsülik, akár a walesi herceget az angolok. És ugyanannyit reprezentál is a császár öccse kongresszusokon, hadgyakorlatokon és más ünnepélyes alkalmakkor. A kedélyes ebédnek egy más mulatságos epizódja is volt: a walesi herceg megmutatta japán alteregójának „csodabogár” gyűjteményét.

Ez a gyűjtemény páratlan a maga nemében. Egy hatalmas album, amelyben összegyűjtöttek minden cikket, intervjút, költeményt, nyilatkozatot, a mely a walesi herceggel kapcsolatos, de amelyekből egy szó sem igaz.

Takamatsu herceg nevetve mesélte, hogy soha még ilyen jól nem mulatott, mint mikor ezt a sok lehetlenséget, legendát olvassatta. Különösen az amerikai lapok értenek a blöfföléshez — állapította meg a japán herceg.

Egy csikágói világlap riportere például hatalmas cikkben számolt be a walesi hercegről, aki mint cow-boy vad bikával viaskodott és azt a földre gyűrte a szarvainál fogva. Ami a teteje mindenek: a cikket még illusztrációk is díszítették, amelyeket állítólag maga a herceg készített. Egy francia lap oldalas kacsát közölt arról, hogy a walesi herceg magával hozta Párizsba a koronáját is...

A japán császári herceg viszonzásul elmesélte, hogy róla is sok tücsököt-bogarat irtak össze. Valamennyi között egy kínai újság tódította a legnagyobbat: azt írta róla, hogy súlyos torokbaja van és egy ezüst mügéggel lélegzik. Mikor pedig Madridban járt, a spanyolok azzal gyanúsították, hogy azért jött Európába, hogy személyesen

győződjék meg, milyen hangulat támadna, ha Törökország szultánjává koronáztatná magát...

Takamatsu herceg egyszerű polgári ruhában utazik, titkárai kíséretében. A felesége szintén nagyon bájos, kedves asszony, örökké mosolyog, szerény és az öltözete inkább finom polgárasszonyra, semmint császári hercegnőre vall.

A herceg újságírókat nem fogad, legbensőbb titkára veszi át a kérdőlapot, a melyre másnap írásbeli válasz érkezik. Jellemző a herceg póznélküli egyszerűségére, hogy a leveleiben — amely francia nyelvű — becsánatot kér titkára útján a sajtó „igen tisztelt és rendkívül nagyrabecsült képviselőitől”, amiért nem áll módjában fogadni őket.

Takamatsu herceg egyszerű élete

Első kérdésünk ez volt:
— Mi a célja európai útjának?
— Semmiféle politikai, vagy hivatalos célja nincs. Nászutasok vagyunk, akik meg akartuk csodálni a szép Európát, hogy itteni tapasztalatainkat otthon értékesíthessük.
— Hogy él a herceg otthon?
— A lehető legegyszerűbben. Példát akarat adni honfitársainak a szerénységből. Pamutruhában járok és megvetem a fényűzést.
Szép.
Tény, hogy a hercegnő semmiféle selymet nem látunk. Ékszer sem.
— Hány éves a herceg?
— Huszonöt.
— Mit szeret a legjobban?
— A tengerészetet. Azelőtt egy cirkáló szolgált, mint egyszerű hadnagy.

Moszkvában letartóztatták Weizmann Sámuel, a cionista világ-szervezet elnökének fivérét

Hir szerint Weizmann Sámuel is Trockij sorsára fog kerülni

Berlin, január 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Moszkvából érkezett jelentések szerint a szovjet állambiztonsági hatósága, a „cseska” letartóztatta Weizmann Sámuel, az orosz szovjetgazdaság egyik vezető egyéniségét. Weizmann Sámuel, aki fivére Chaim Weizmannnak, a cionista világszervezet elnökének — már a proletárdiktatura első éveiben fontos szerepet játszott az orosz forradalom közgazdasági életében. Az első között volt, akik a szocializálást hirdették és az ő erőteljes és szívós munkásságának köszönhető, hogy a forradalom nem borította fel

Mondják, hogy a herceg roppant kötelességtudó, együtt dolgozik a többiekkel, matrózokkal, közlegényekkel és semmiféle munka alól nem vonja ki magát.

Amellett jótékony. Nem hangosan jótékonykodik, esendben, a lapok hangosítóját mellőzve osztogatja szét nagyrészt a bukaresti és román szegények is, mert valóságos elárasztották kolduló levelekkel. Persze itt nehéz dolga akad a hercegnek, mert kissé bajosdönteni, ki az adományra igazán rászoruló és ki a szélhámos?

Már pedig rendszerint csak a szélhámosok szoktak így erőszakoskodni. Az igazi szegények nem mernek koldulni.

Álkoldusok hada

A japán császár öccsét külön detektívek őrzik a toladó kunyerálók hadától, akik valósággal ostrom alatt tartották a szállodáját. Ezek a többnyire kétes egzisztenciák mindenféle trüffel próbálkoznak a felséges pár színe elé jutni. Az egyik például megleste a sétára induló nászutas párt és eléjük ugorva könyörgött, hogy segítsenek rajta, mert a családja nyomorog, ő pedig diplomás mérnök létére az éhhalál előtt áll.

A herceg, aki tökéletesen beszél angolul, megszánta a könyörgő férfit és már utasítani akarta a mögötthaladó titkár, hogy jegyezze fel a férfi nevét, amikor a detektívek letartóztatták a „mérnök urat”. Kiderült, hogy régi jó ismerősük... hirhedt zsaroló, akinek nincs családja, se diplomája, hanem abból él, hogy a városba érkező előkelő idegeneket tartja számon és levelekkel, valamint más trüffelkkel igyekezik közelebb férkőzni, hogy aztán a számlukra apellálva eret vágiójn rajtuk.

Jellemző a herceg emberszeretetére, hogy amikor megtudta az igazat, nem háborodott fel, csak ennyit mondott:
— Szegény szerencsétlen...

teljesen a nagy birodalom gazdasági életét. Weizmann Sámuelnek nagy szerepe volt az öt éves tervgazdaság kidolgozásában és előbbrevitelében.

Ugy látszik azonban, hogy Weizmann Sámuelnek gazdaságpolitikájával nem tudott kibékülni és ezért a szovjet politikai tényezői és köztük differenciák támadtak, amelyeket Oroszországban az ellenfél teljes elhallgattatásával szoktak elintézni. Weizmann Sámuel letartóztatták és hír szerint ő is Trockij sorsára fog jutni. Számítani fogják az országból.

Akció indult meg az iklódi jesiváért

Cluj-Kolozsvár, január 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Kolozsvár közelében Nagyiklód, a szorgalom esődjében egy nagyjelentőségű intézmény működik: az iparos Jesiva.

Mialatt szerte az országban és a külföldön is szenvedélyes viták folynak afelől, hogy milyen módon lehet es kell előkészíteni a jesivai ifjúságot az élet küzdelmeire, azalatt az iklódiak rabbija, Braun Henrik erőteljes munkával és szorgalommal megteremtette az iparos jesivát és megoldotta a gyakorlatban a sokat vitatott problémát. Fájdalom, az anyagi eszközök elégtelen sége miatt csak kicsiny méretekben. Az iparos jesiva, amely 1924-ben szabóműhelyeket állított fel, hogy ezekben hajtsa végre a talmudista ifjak produktivizálását, néhány növendékkel kezdte. Ma 30 bocher dolgozik Iklodon immár az asztalos műhelyben, mert a szabóműhelyt fel kellett oszlatni. Nem fizetődött ki ennek a műhelynek a fenntartása és már csak az asztalosműhely van üzemben. 1924 óta 30 növendék szabadult fel és ezek közül jó néhányan már önállóan is vezetnek asztalosműhelyt. Egyike a felszabadultaknak Szafedben, Palesztinában dolgozik, mint írja, elég jó anyagi viszonyok között.

A fiuk közül az idősebbek hét órát dolgoznak és négy órát tanulnak, a fiatalabbak öt órát dolgoznak és négy

órát tanulnak. A tordai és marosvásárhelyi rabbi gyakran látogatják a jesivát, hogy meggyőződjenek a fiuk haladásáról. Hogy mennyire szükséges van a jesiva keretének kibővítésére, arra legjellemzőbb tény, hogy az elmúlt évben százhuszonötön jelentkeztek fölvetelre. Minthogy azonban nem lehet csak nagyon korlátozott számban ellátni a fiatalokat, a jesiva vezetősége kénytelen volt a jelentkezők nagyrészt elutasítani. Most Braun Henrik főrabbi erőteljes akcióit indít meg a jesiva érdekében és meg akarja szervezni a kolozsvári zsidóságot a becsületes, jó zsidó ügynek. Dávidovits Viktor a jesiva kuratóriumának alelnökével egyetemben rövidesen Kolozsvárra jön, hogy itt új tagokat toborozzon az iparos jesivának.

Zsidó kötelesség fogadni őket és zsidó áldozatkészséggel támogatni ezt az igaz ügyet.

Ha szolid és megbízható helyről akarja LIBAZSIR szűkegletét beszerezni, írjon vagy kérjen árajánlatot

KLEIN orth. kőser
szér és baromfiismerőkből Oradea, Saguna 6.
Alapítva 1913
szállítás postán és vasúton saját bődében

SPORT

Május 21-én válogatott osztrák-román mérkőzés Bukarestben. Dr. Lázár Corneli, a profítörzspont elnöke sikeres tárgyalásokat folytatott Bécsben Meisl Hugóval, az osztrák-román sportbírói kezés felvételére. Az osztrák és román profi labdarúgás vezetési megállapodtak abban, hogy május hó 21-én Bukarestben osztrák-román válogatott, május 24-én pedig Temesváron Bécs-Temesvár válogatott mérkőzést rendeznek. A két sportvezér elvileg megállapodott az országok közti mérkőzések állandósítására vonatkozólag is. Lázár dr. sikerét teljessé teszi Meisl Hugónak azon ígérete is, hogy a román-osztrák mérkőzés alkalmával el fog látogatni Romániába is.

Százezer néző előtt folyt le szombaton az Angol Kupa legnagyobb érdekességgel kísért mérkőzése a Chelsea és az Arsenal között, melyet a Chelsea nyert meg 2:1 arányban. A meccs egyébként a két legrégább együttes mérkőzése is volt, amennyiben a két csapatban összesen 75 millió lej „lelépési díj” rugta a labdát.

Tanzer, Rafinszky és Lapusneanu a Ripensianban. A téli kényszerpihenés alatt a Ripensia minden erejét arra fordította, hogy a szezon kezdetére olyan együttest toborozzon össze, amely nemzetközi viszonylatban is a legelső klasziszt képviselje. Tanzer, a Ferencáros kitünő válogatott jobbszélsője már hetek óta Temesváron van és bár magyar egyesületétől csak február elsőjéig kapott szabadságot, visszatérésére már nem kerül sor, mert a Ripensia állást és kiténő szerződést biztosított részére. A Ripensia másik kiténő akvizíciója: Rafinszky, a bukaresti Juventus középfedezetének, a sokszoros válogatott játékosnak leszerződése, amellyel egy szerre megoldódott a temesvári proficsapat középfedezetének kérdése. De megoldódott a kapus posztjának betöltése is Lapusneanu személyében, aki az év őszétől kezdve foglalja el helyét új Kertész II. szakavatott kézzel válogatja össze a játékosokat és tavaszra már meghívta a magyar II. oszt. profi válogatottat is szezonnyitó mérkőzésre. Szóval a Ripensianak nagy tervvel, mecekkilátással vannak, ha hamarosan nyélbe ütjük a magyar-román labdarugóbékét.

MEGJELENT
Jaroslav Hasek
világhírű szatirikus-humoros regényének a **SVEJK**
II. része is, ára 95 lej (és portó.)
Kapható az UJ KELET könyvosztályában.

A cionista kongresszus elé

Fontos könyvujdság!
Most jelent meg német nyelven a palesztinai Jewish Agency központi iródájának kiadásában Londonban:

1. Az angol alsóház Palesztina-vitája
Gyorsírási jegyzetek alapján elkészített jelentése az angol alsóház 1930 november 17-i ülésének.
Ára 1.50 márka.

2. Leonard Stein, a brit kormány 1930 októberében kiadott Palesztina Fehér Könyv ellen beadott memorandum
Ára 1.50 márka.
Beszerezhető: az Archiv der Zionistischen Organisation utján Berlin, W. 15. Meinekestr. 10.

Könyvkereskedők és nagyobb számú példányok rendelői megfelelő engedményben részesülnek.

Kolozsvár zsidó érdeklődés néki idejébe vonulása, 8 án, este 8 órakor lozsvár zsidó központi rutáját a Hitachd basu műsorral Balján, az Epiton termeiben. Jelen család ezen a fénylason együtt a 18

HI

Uj Kelet a bászági as Főszervező Felelős szerkesztő Bukaresti Hátzégi Erőkkeink utánn megjelölésé

Nyár van
Jentik: A dalmájul nyári melparti fürdők gyobb a meleg pon 35 Celsius

Mihajlovi öngyilkos lett?
ausztráliai Mell got követett el dr. Frank Hend orvosi gyakorla hogy Mihajlovi Nemrégén meg aranyasással fog egy évvel ezelőt vos Melbournebe

Ertesülésün
olasz repülőgépe rális parancsnok amelyek az óceán ték, Philips 2807 vevőskészülékkel

Moszkvában lamok hat millió york polgármest tük: Az Egyesül reit rendkívüli york város polg dannak egy kijel kanéliküliek egy és amellyel végig elkeseredett, ny munkanéliküliek lást rendeztek N egy nagyobb csd városházán, hogy terjesszék. Sher gada a delegáci ségét fejezte ki sekkel szemben, a kanéliküliek mun gélyezése érdekelt polgármester erre kező szavakra ra nem tetszik mag lunk, menjenek kanéliküliek küld hagyta el a polg uccákon ezután t most már sokkal végül is a reit történt. Több seb foglalkozva, meg kesztűs kézzel renesétlen ember sék el Newyork u Államok területé nélküli kísérí ebe dasági és politika

Nagy arany gat-Ausztráliában
Nyugat-Ausztráli zeleben nagy ara hir villámgyorsan ausztráliai világ ezrelve özőnlenek dekére az arany kalandorok, akik akarnak kutatni, maradhatatlan ba tak már, úgy, ho many kénytelen szűlést külden dekére.

Akiknek a len, erőködés né könnyű székélet éhgyomorra megí Ferenc József ke vosok megállap Ferenc József vi és billentyűhibák san és mindig Ferenc József kes ban, drogériákban kapható.

ORT

alogatott osztrák-románok... Dr. Lázár... Bácsban Meisi...

lött folyt le szombap... legnagyob... árde...

szky és Lapusneanu... teli kényszerpihenő... nden erejét arra for...

LENT... Hasek... humoros regényé... JK... lej (és portó.)... LET könnyvosz...

nista... zus elé

ajdonság!... et nyelven a pa... ey központi iro... n Londonban:

alsóház... -vitája

lapján elkészített... haz 1930 novem... sének.

brit kormány... kiadott Pa... könyv ellen... andum

chiv der Zionis... tján Berlin, W... sr. 10.

nagyobb szám... megfélelő enged... sülnék.

HIREK

Uj Kelet az egyetemes erdélyi és... bányási szidóság napilapja... Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő... Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc... Bukaresi szerkesztőség: Hátszegi Ernő, Hotel Imperial... Cikkeink átányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

Nyar van Raguzában. Bécsből jelentik: A dalmát tengerpartokon váratlanul nyári meleg lépett fel. A tengerparti fürdők megelénkültek. Legnagyobb a meleg Raguzában, ahol a napon 35 Celsiusot mértek.

Mihajloviics Sándor nagyherceg öngyilkos lett? Londonból jelentik: Az ausztráliai Melbourneben öngyilkosságot követett el egy titokzatos férfi, aki dr. Frank Henderson néven folytatott orvosi gyakorlatot és azt állította, hogy Mihajloviics Sándor nagyherceg. Nemrég még a Salomon-szigeteken aranyással foglalkozott és körülbelül egy évvel ezelőtt telepedett le mint orvos Melbourneben.

Ertesülésünk szerint mindazok az olasz repülőgépek, melyek Balbó generális parancsnoksága alatt állanak s amelyek az óceánra is sikeresen átrepültek, Philips 2802 típusú rövidhullámú vevőkészülékkel van ellátva.

Moszkvába küldte az Egyesült Államok hat millió munkanélkülijét New York polgármestere. New Yorkból jelentik: Az Egyesült Államok munkásköreit rendkívül izgalomba hozta New York város polgármestereinek, Sheridannek egy kijelentése, amelyet a munkanélküliek egy küldöttsége előtt tett és amellyel vérg ingerelte az amugy is elkéseredett, nyomorgó tömeget. A munkanélküliek tegnap éhségfelvonulást rendeztek New York uccán, majd egy nagyobb csoportjuk megjelent a városházán, hogy kivánságaikat előterjessék. Sheridan polgármester fogadta a delegációt, amely elégedetlenkedt fejezte ki azokkal az intézkedésekkel szemben, amiket a város a munkanélküliek munkához juttatása és segélyezése érdekében foganatosított. A polgármester erre felpatlant és a következő szavakra ragadtatta magát: „Ha nem tetszik maguknak, amit itt csinálnak, menjenek Moszkvába!” A munkanélküliek küldöttsége felháborodva hagyta el a polgármester szobáját. Az uccákon ezután tovább folyt a tüntetés, most már sokkal élesebben, úgy, hogy végül is a rendőrség beavatkozását kérték. Több sebesülés és letartóztatás történt. A lapok, a tegnapi incidenssel foglalkozva, megjegyzik, hogy jó lesz kesztyűs kézzel bánni ezekkel a szerencsétlen emberekkel, mert ne felejtsek el New York urai, hogy az Egyesült Államok területén hat millió munkanélküli kíséri eber figyelemmel a gazdasági és politikai helyzetet.

Nagy aranytömböt találtak Nyugat-Ausztráliában. Londonból jelentik: Nyugat-Ausztráliában, Kalgoorlie közelében nagy aranytömböt találtak. A hír villámgyorsan terjedt el az egész ausztráliai világrészben és hetek óta ezrével özönlenek most Kalgoorlie vidékére az aranykeresők, munkások és kalandorok, akik mind arany után akarnak kutatni. Az aranyvidéken elmaradhatatlan banditák is felbukkantak már, úgy, hogy az ausztráliai kormány kénytelen volt erős katonai kényszerítést küldeni az új eldorádó vidékére.

Akiknek a szívük működése rendetlen, erőködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székélest, ha naponta reggel éhgyomorral megisznak egy kis pohár Ferenc József keserűvizet. Szívzavarok megállapították, hogy a Ferenc József víz szívélzsírosodásnál és billentyűhibáknál is enyhén, biztosan és mindig kellelmesen hat. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben kapható.

Kolozsvár zsidó lakosságának közérdekű dologgá vált a zsidó rekruták ideai bevonulása, ugyanis február hó 8-án, este 8 órakor bucsuztatja el Kolozsvár zsidó közössége 187 zsidó rekrutáját a Hitachdut Haavoda nagyszabású műsorral egybekötött Rekruta Bálján, az Építőmunkás Otthon összes termeiben. Jelenjen meg minden zsidó család ezen a fényes ünnepélyen és mulasson együtt a 187 zsidó rekrutával.

Schober és Bethlen Bécsben aláírták az osztrák-magyar barátság és döntőbírói szerződést

A német, francia és angol sajtó élénken kommentálja az eseményt

Bécs, január 26. Bethlen magyar miniszterelnök, aki tegnapelőtt Bécsbe érkezett, tegnap látogatást tett Ender dr. kancellárnál és Schober dr. külügy-miniszternél. Schober és Bethlen aláírták a magyar-osztrák barátság, békétető és döntőbírói szerződést. Ezt megelőzően a magyar miniszterelnök meglátogatta a bécsi magyar történelmi intézetet és a Collegium Hungaricumot. Délben Bethlen audiencián jelent meg

Miklas osztrák szövetségi elnök, aki ezután villásreggelin látta vendégül a magyar miniszterelnököt.

Berlin, január 26. A berlini párizsi és londoni lapok élénken figyelemmel kísérik Bethlen bécsi fogadtatását és tárgyalásainak eredményeit. A lapok közlik a bécsi sajtó üdvözlő cikkeit és a magyar miniszterelnöknek elutazása előtt még Budapesten tett sajtónyilatkozatát.

Halálozás. Fogarasi tudósítónk jelenti: A fogarasi hitközség kimagasló tagja, a község díszelője, Leopold Thierfeld, aki hatvan éven keresztül munkálkodott a fogarasi zsidó közügyek érdekében, e hó 24-én elhalálozott. Hétfőn temették óriási részvét mellett.

Erkölesrendészeti botrány New Yorkban. New Yorkból jelentik: Hetvenhét fiatal leány közül 51-et, akik New York állam javítóintézetibe mint árva és szegény fiatalok voltak elhelyezve, szabadonbocsátottak. Az eset sorozatos botrányok következménye, miután kitűnt, hogy a 15-21 éves leányokat a javítóintézetekbe azért internálták, mert a leányok nem voltak hajlandók az erkölcsi rendőrség által követelt nagyobb összegeket kifizetni.

Jó emésztés — fél egészség. Székrekedés, bélrenyheség esetén Artin dragée normális ürüléshez segít. Kérje orvosától.

Aachenben egy öreg kereskedő megölte a feleségét és három leányát. Berlinből jelentik: Aachenben Hans Martin öreg kereskedő megölte feleségét és három leányát, azután öngyilkos ságot követett el.

Változékony idő várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognóza szerint változékony időjárás várható csapadékkal, később megelénkülő északnyugati szelekkel és hőmérsékletcsökkenéssel. A hőmérséklet Budapesten ma délben 5 fok Celsiusus.

NAPRÓL-NAPRA

Kairói jelentés szerint Szelim Hasszán egyiptomi régész több ezer éves egyiptomi királysírt fedezett fel, amelynek kincsei felülmúlják a Tutankhamen sírjában talált drágaságokat. A két kamrából álló sírban az egyiptológus drágakövekkel díszített aranykoronát, arany toalettkészletet, alabástrom- és márvány-szobrokat és megbecsülhetetlen értékű faragványos butorokat talált. Azt hiszik, hogy a sír Tarso-Ankh király anyjának sírja.

Tokiói jelentés szerint Japánban tíz év óta nem volt hasonló méretű influenza-járvány, mint ez évben. Tokióban különösen sok a halálosvégű eset. Naponta átlag hatvan influenzás elhalálozás van.

Berlinben a Remarque-filmből egyes kifogásolt részeket kihagytak s a filmet újra a filmcenzura-bizottság elé terjesztették. Azt hiszik, hogy most már semmi sem fog utjában állani a film németországi engedélyezésének.

A budapesti Royal-szállóban tegnap volt a Miss Hungaria-választás. Kétezer jelölt közül a versenytől két és félórás zsűrizés után Tasnádi Fekete Mária, egy borsodmegyei orvos szöke leánya került ki győztesen. Az új szépségkirálynő főiskolai hallgató s német-magyar szakos középiskolai tanárnak kszül. Felavatását Simon Böske vezegzte.

Kaye Don angol gépkocsiversenyző az írországi Neagh-tavon a Miss England II. motoresonakon száz mérföldes óránkénti sebességet ért el s ezzel megjavította a szerencsétlenül járt Seagrave órnagy rekordját.

Kölnben a Turandot opera előadása közben a színház baritonistája, Franz Lindlahr agyvérzést kapott és eszméletlenül esett össze. Az énekművész később anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, kisenvedett.

A budapesti Corvin-áruház szőnyegosztályának fosztogatói a rendőrség kezére kerültek. Letartóztatták a cég alkalmazottjai közül Betschauer Gyulát, továbbá Vanzak Károlyt és Józsefet, akik beismerték a másfél év óta állandóan folytatott üzelmeket. Mivel büntársuk a Gubaesi uti postarablás alkalmával jelen volt Hadzsa Mária tisztviselő anyja, a rendőrség azt hiszi, hogy a postarablást is Hadzsáknél tervelték ki. A letartóztatottak a rablásban való részvételt tagadják.

Spanyolország is védekezik az orosz dumping ellen. Madridból jelentik: A spanyol kormány az oroszországi dumping elleni védekezéséül azon országokból származó árukkal szemben, amelyeknek Spanyolországgal nincsenek kereskedelmi szerződéseik, felemelte az importtarifa tételét. Reggeli és uzsonna Ovomaltine nélkül nem lehet teljes.

Az e heti dients, mint rendesen, szerdán este fél 9 órakor lesz megtartva a City kávéház különtermében. Előadást tart Jámbor Ferenc, az Uj Kelet felelős szerkesztője. „Az erdélyi zsidó közélet keresztmetszete” címen.

A kolozsvári Zsidó Menza teastje. A kolozsvári Zsidó Menza szombaton este teastét rendezett, amely a rendezőségnek várakozáson felüli sikert hozott. A Menza egy kis szórakoztatást nyújtó teasttel akart barátainak kedveskedni, de a teastre felvonuló szépszámu közönség és a reggeli zavartalanul folyó tánc és jóhangulat valósgos béli estévé varázsolta a Menza szük keretek közé szabott teastjét. A közönség jórésze kénytelen volt eltavozni a Menzáról, mert a termékieseknek bizonyultak befogadásukra. A legjobb hangulatban lezajlott teastét táncverseny élénkítette, melynek eredményeként a dr. Spitzer József elnöklete mellett dr. Farkas Imre, Barzilay István és Weisz Oszkár által álló zsüri a pálmát Izrael Szerén (Szászrégen) Diamanstein Dudi párnak nyújtotta át, míg a második díjat a Schwarz Böske-Fischer Árpád pár nyerte el. A rendkívül nagyszerű este arra buzdította a Menzát, hogy a szezonban több hasonló teast megrendezését határozza el. A Menza-teák bizonyára a kolozsvári zsidó közönség kedves szórakozóhelyei lesznek.

Csak 1300- lej

Egy precízios óra mindenki részére!

Az Omega óra az amely mindig fiatal marad.

Minden egyes a 175 részből álló Omega-óra alkatrésze ezredmilliméter pontosságra van kiprobálva és így megállapított tény, hogy a járás által a szerkezet ugyszólván nem kopik és ezáltal az egész világon az

Omega-órát mint «egy életre elég» tekintik. Kérje bemutatásra a legújabb «40,6 Omega-mintát». Az Omega-óra egyedülálló versenytárs nélküli minőség. Mással nem potótható.

OMEGA

EGY ÉLETRE ELÉG

KÖZGAZDASÁG

Nincs szó a kartellek szindikalizálásáról

A kereskedelmi és iparügyi minisztérium kommunikéje

Bucaresti-Bukarest, január 27. Manolescu Mihály kereskedelmi és iparügyi miniszternek az ipar racionalizálása és az iparcikkek árának leszállítása érdekében megindított ankétja a befejezéshez közeledik. Még a cukorgyárakkal lefolytatandó ankét van hátra, azután Manolescu miniszter elkészíti a vonatkozó törvénytervezeteket, amelyeket rövidesen parlament elé terjeszt.

Az ankét kapcsán a miniszter e hét elején összehívta a bukaresti nagybankok és az Ugir képviselőit, akik előtt ismertette az ipar racionalizálására vonatkozó programját, kifejtette, hogy az ipar racionalizálása céljából szükségesnek látja az egyes iparágak szindikalizálását. Az így szindikalizált iparágaknak azután az állam különböző adó- és vasuti tarifakedvezményeket adna.

Mintogy Manolescu miniszter terve több oldalról ellenvéleményt váltott ki, a kereskedelmi és iparügyi minisztérium az egyes iparágak szindikalizálására vonatkozólag helyreigazító közle-

ményt tett közzé, amely szerint nincs szó kötelező szindikalizálásról. Csak azokat az iparágakat szindikalizálják, amelyeknek többsége ezt kéri fogja. Ezzel szemben csak a szindikátusban tömörült iparágak kapnak kedvezményeket.

A kereskedelmi és iparügyi minisztérium közleménye rámutat arra is, hogy vannak olyan iparágak is, amelyekben a szindikalizálás nem hajtható végre. Így például a butoripar. Az ily iparágak az árak leszállítása és a racionalizálás céljából más intézkedéseket vezetnek be.

Az iparvállalatok sem fogadják Manolescu miniszter tervét a legkedvezőbbben, mert az a vélemény alakult ki, hogy az árak olcsóbbodása éppen a szabadversenyben alakulhat ki, ami a kartellektől nem várható. Azonkívül a külföldön, ahol már régen megindult a kartellirozás folyamata, a kartellek felbomlása van folyamatban, ami természetesen ki fog hatni a román ipari termelésre is.

Színház-Mozi

A ROMÁN OPERA MŰSORA

Szerda, jan. 28.: Sámson és Delila.
Péntek, jan. 30.: Pillangókisasszony.

A MAGYAR SZÍNHÁZ IRODÁJÁNAK KÖZLEMÉNYEI

Szombat este: az évad nagy operett-szlágere: Az okos mama!!!

Ma este: Ártatlan Zsuzsi mozhelyárakkal. Ma, kedden este Gilbert gyönyörű operettje, az Ártatlan Zsuzsi kerül színpadra, 10, 20, 30, 40, 50 lejes mozhelyárakkal. A főszerepeket Kondor Ibolyka, Miklóssy Margit, Nemes Mancsi, Vass Piri, Nádor Jenő, Tompa Béla, Ihász Aladár, Leővey Leó, Selmeczy Mihály stb. alakítják.

Szombat este: az évad nagy operett-szlágere: Az okos mama!!!

Nótás kapitány, mozhelyárakkal. Szerda este a Nótás kapitányt, az utóbbi évek egyik legnépszerűbb operettjét adja elő a színház s ezt az előadást is 10, 20, 30, 40, 50 lejes mozhelyárakkal tartják meg.

Szombat este: az évad nagy operett-szlágere: Az okos mama!!!

A velencei kalmár. Shakespeare hatalmas színműve, A velencei kalmár kerül színpadra esütörtökön új betanulásban és új szereposztásban. Shylok nagy szerepét Fekete Mihály alakítja, aki a rendezés munkáját is végzi.

Szombat este: az évad nagy operett-szlágere: Az okos mama!!!

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA

Kedd fél 9-kor: Ártatlan Zsuzsi. (Esti előadás 10, 20, 30, 40, 50 lejes mozhelyárakkal, Kondor, Nádor, Tompa, Ihász fellépésével. Ssz. 161.)

Szerda fél 9-kor: Nótás kapitány. (10, 20, 30, 40, 50 lejes mozhelyárakkal. Ssz. 162.)

Csütörtök fél 9-kor: Velencei kalmár. (Új betanulásban, új szereposztásban.) 27. B. bérlet. Ssz. 163.)

Péntek fél 9-kor: Huszárfogás. (10, 20, 30, 40, 50 lejes mozhelyárakkal. Ssz. 164.)

Szombat d. u. 3-kor: Alvinczi huszárok. (Ifjúsági előadás nagyon olcsó helyárakkal. Bevezető dr. Kende János tanár. Ssz. 165.)

Szombat este fél 9-kor: Az okos mama. (Operett újdonság először. Poór Lili, Kondor Ibolyka, Kertész Mancsi, Tompa, Ihász fellépésével. 24. Premiérbérlet. Ssz. 166.)

Vasárnap d. u. 6-kor: Az okos mama. (Operett újdonság másodszor, bér-

letszűnetben, rendes helyárakkal Ssz. 167.)

Vasárnap este 9-kor: Tommy és társa. 10, 20, 30, 40, 50 lejes mozhelyárakkal. Ssz. 169.)

Hétfő fél 9-kor: Az okos mama. (Operett újdonság harmadszor. 29. A. bérlet. Ssz. 169.)

Kedd fél 9-kor: Az okos mama. (Operett újdonság negyedszer. 28. B. bérlet. Ssz. 170.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI MŰSORA

A VILÁG LEGSZEBB ASSZONYA BILLIE DOWE SERDÜLŐ LEÁNYOK GRETE MOSHEIM

Két pompás filmalkotás szerepel a Magyar Színház e heti új műsorán. Vétítésre kerül: A világ legszebb asszonya, filmregény 7 felvonásban, a főszerepben a bájos Billie Doweval, továbbá: Serdüülő leányok, szociális film-dráma 6 felvonásban, a főszerepben: Grete Mosheim. Ez a kitűnő kettős műsor már csak ma és holnap, szerdán marad műsoron, naponta három előadásban, u. m. 3, 5 és 7 órákor. Helyárak: 20 és 10 lej.

Kedden 3, 5 és 7 órákor: Nagy kettős műsor: I. A világ legszebb asszonya, filmregény 7 felvonásban, a főszerepben: Billie Dowe. II. Serdüülő leányok, szociális film-dráma 6 felvonásban, a főszerepben: Grete Mosheim. Helyárak: 20 és 10 lej. Szerdán utoljára 3, 5 és 7 órákor: I. A világ legszebb asszonya, a főszerepben: Billie Dowe. II. Serdüülő leányok, a főszerepben: Grete Mosheim. Helyárak: 20 és 10 lej.

RADIO MŰSOR

IDŐ-KÖZÉPEURÓPAI
Kedd, január 27.

Budapest. 9.15: Szalonzenei hangverseny. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Hangverseny. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.45: Hírek. 3.30: A „Tündérvásár” meseórája. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Tersánszky J. Jenő novellái: 1. Mese a hegedűsről; 2. A leggyorsabb ember. 5.30: Operett-részletek. 6.30: Francia nyelvoktatás. 7: Rádióamatőrpostá. 7.30: A Budapesti Filharmóniai Társaság hangversenye a Zeneművészeti Főiskolai nagyteremből. Beethoven-zongorahangversenyek: Előadja Dohnányi Ernő dr. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. 11: A rádió házikvartettjének hangversenye. Bécs. 19: Mozart: Don Juan operája.

Soha ilyen olcsó

könyvásár

75%

árleszállítás

- III.
- Dosztojevszkij: Goldjakin 170 oldal 36
 - Megmetyezettek, 1-2 kötet, 142
 - Emlékiratok a holtak házából 40
 - Fehér éjszakák 23
 - Megaláztatok és megszorítottok 1-2 kötet 36
 - Kamasz, 1-4 kötet 73
 - Szegény emberek 18
 - A kis hős 18
 - Nagyváros 18
 - Sztejpanesikowo, 1-2 kötet 36
 - Flaubert: Bovaryné 53
 - Maupassant: Erős mint a halál 40
 - Poe: Pym Gordon Arthur 40
 - Carlyle: A francia forradalom 3 k. 120
 - Ferrero: Róma nagysága 1-4 kötet 240
 - Emerson: Essayk 46
 - Finot: A boldogság tudománya 53
 - Maeterlinck: Szegények kincse 40
 - Mecsnikov: Optimistavilágnezet 40
 - Tagore: Az élet megismerése 22
 - Wilde: A szépség filozófiája 40
 - Guyan: Modern esztétika 40
 - Wagner: Művészet és forradalom 40
 - Chesterton: Hagományok 40
 - Brandes: Korok, emberek 40
 - France: Cognard abbe 53
 - Markovics R. Szibériai garnizon 80
 - Stefan Zweig: Amok 2 kötet 80
 - Szabó D.: Elsdort falu 3 k. 120
 - Móra F. Enek a buzamezőkről 2 k. 80
 - Thomas Mann: Buddenbrook ház 3 k. 120
 - Makkai Sándor: Ördögsekér 2 kötet 80

Kaphatók az Uj Kelet könyvostályában. Vidékre utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése mellett szállítunk.

Hamburg. 20: Zenekari előadás. — 22.30: Táncczene. 23.15: Bréma. Kávéházi zene.

Kattowitz. 22.15: Hangverseny. 23: Táncczene.

Kassa. 20: Modern zongoraszerzemények. 20.30: Zenekari hangverseny. — 21.35: Szerelmi dalok.

Leipzig. 19.30: Mozart 175. évfordulója alkalmából zenés előadás. 21.10: Mozart szimfónikus hangversenye. — 22.10—23.30-ig táncczene.

Ljubljana. 20: Romatikus zene. — 22: Könnnyű zene.

Milánó. 20.30: Hegedűverseny. — 23.55: Vendéglői zene.

München. 20.20: Szimfónikus hangverseny.

Osló. 20.30: Házi zenekar hangversenye. 22.05: Régi táncczene.

Róma. 20.45: Operaátvitel.

Prága. 19.35: Katonazene. 20.30: A bécsi gitár kamaraduo hangversenye.

Riga. 23.30: Szólisták hangversenye.

Stuttgart. 21: Hangverseny Mozart 175-ik születésnapja emlékeztetőre. — 22.50: Szórakoztató zene.

Varsó. 17.45: Szimfónikus hangverseny. 19.25: Grammofon. 19.50: Operaátvitel. Mascagni: Parasztszeccsület és Leoncavallo: A bajazók.

Zürich. 20: Verdi operák, halálának 30. évfordulójára. 20.50: Vidám óra.

Szerda, január 28.

Budapest. 9.15: Hangverseny. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés, — 12.05: Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.45: Hírek. 3.30: Morse tanfolyam. 4: „A tej felhasználásának módjai régen és most”. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Somlay Károly novellái. — 5.30: Az Első Budapesti Citerakör hangversenye. 6.30: Olasz nyelvoktatás. — 7: Franck Caesar: A dur szonáta. — 7.30: Gyorsírótanfolyam. 8: A szegedi városi színház bemutató előadásának közvetítése. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: A m. kir. Operaház alakult zenekar hangversenye.

Bukarest. 12.50: Grammofon. 16: Házi zenekar. 17.15: Házi zenekar. 19: Grammofon. 20: Zongoraszó. 22.30: — Ansa templom énekkara.

Belgrád. 16: Grammofonhangverseny. 17: Hegedűhangverseny. 17.30: Jazz-grammofon. 20: Zongorahangverseny. 20.30: Operaáriák. 21.10: Esti hangverseny.

Berlin. 19.20: Táncczene. 21.40: Igon Sztarvinszkij: Oktett az énekkadémiából. 22.10—0.30-ig táncczene.

Pozsony. 17.45: Hegedűsónáták. — 19.20: Tánccgrammofon. — 19.30: Fuvós együttes.

Breslau. 19: Grammofonhangverseny. Verdi műveiből. 21.30: Könnnyű zene. 22.50: Kabaré. Grammofonlemez.

Hamburg. 18.15: Tarka-est. 20: Operettelőadás. 23: Könnnyű zene.

Kattowitz. 17.45: Hangverseny.

Milánó. 19.30: Könnnyű zene. — 20.45: Kamarazene. 23.55: Vendéglői zene.

Osló. 20: Házi zenekar hangversenye. 22.35: Táncczene.

Róma. 20.55: Operaátvitel.

Prága. 20.30: Enekkhangverseny. Cseh szlovák, szlovák és szerb népdalok. 21: Szimfónikus hangverseny.

Zürich. 17.15: Grammofon. 20: Házi zenekar.

Apró hirdetések

Izléses kézimunkák, csipkebevarrás, kézimunkaelőnyomdai munkák, művészi diványpárnamontirozás jutányos árban Fisch Böske kézimunkaszalonjában, Malom u. 16.

שׁוּב בַּיְתָא טוֹב וּבְעַל קוּרָא וּמְהַל אֲוֹמֵן וּרְגִיל יוֹרֵר אֵלֶּךָ אֵלֶּךָ אֵלֶּךָ מִן מְהַרְרַע אַנְוֶקְאָטֶס רַבִּינִים וּרְבִי אַבְרָהָם אֲדִירֶסְטֶס: Josif Szabó, Sighet-M., Str. Avram Jancu 2.

Cipőüzletben több ideai praxissal és megfelelő bizonyítványokkal rendelkező urileány, ki a román, magyar és német nyelvet bírja, azonnali alkalmazást keres. „Levelezést is vállalok” jellegre a kiadóhivatalba.

Zongoraórát adok jó módszerrel jutányosan, gyakorlással is. Cím a kiadóban

Mindennap frissen fejt kőser tehén és bivalytej, valamint egy tehéntől fejt csecsemőtej kapható Schwartz Ignacé vegetárius éttermében, Reg. Ferdinand 10. szám.

Fűszerüzlet berendezés eladó, cím a kiadóban.

Elvállalok kézi gomblyukkötést, azsurrt és harisnya stopolást jutányos áron. Cím Dézsma ucca 21., jobbra 1. ajtó.

Keresek elsejére belépésre perfect szakácsnót, Havasné, Regina Mária 49.

Olcsó és megbízható állandó bucaresti kurirjáratot tart fenn a Hermes menetjegyroda és pénzváltó izlet Cluj, Regele Ferdinand 13. Telefon 29.

Perfect könyvelő, aki egyben tökéletes román, magyar, német levelező, magyar, német gyorsírást tud, nagy praxissal rendelkezik, állást keres. Esetleg óras könyvelést is vállal. Megkeresések „Akadémikus végzettség” jellegre kiadóba keretnek.

201—1931.

Pályázati hirdetmény

Az oradeai orth. zsidó hitközség újonnan létesítendő elemi fiú iskolájánál, melynek a jövő tanévben csak az első osztálya nyílik meg, egy betöltendő tanítói állásra a hitközség iskolaszéke pályázatot hirdet. Ez állás elnyeréséért folyamodhatnak kellő gyakorlattal rendelkező oly okl. elemi iskolai tanítók, akik a magánoktatási törvény 16 paragrafusában foglalt feltételeknek mindenben megfelelnek s azt hiteles okmányokkal igazolni tudják. A kellően felszerelt s az iskolaszék elnökségéhez címzett folyamodvány alólírott igazgatóhoz legkésőbb folyó évi január hó 27-ig nyújtandók be. Hitelesített másolatokban melléklendők: oklevél, állampolgársági, erkölcsi, román s héber tudást, eddigi szolgálatot, családi állapotot igazoló bizonyítványok s esetleg a már megszerzett működési engedély. A megválasztott állását a jövő tanév megnyitásakor foglalná el.

Oradea, 1931 január hó 19.

Bíró Márk, igazgató.
Leitner Sándor, iskolaszéki elnök.

XIV. ÉVF.
Cluj-Kol
január
5691 ÉV

Az Uj Kelet a
és bányászati
nap
Öfkeink utá
forrás megje

Késiratokat n
megörzéstükre

A „nagy”

Alig négy hét indiai alkirály az hindu nacionalistágalom minden telen szervezetét lyezte. Albion In ná, bírái és közid en egyes tüntető dalták a jámbor mint a répat s a séggel szabtak k tetéseket, mintha ségüket biztosítot

Történt pedig napokban, amikor milliárd font ért kezdő maharadzsa urak tanácskozás az Indiának adate t — Macdonald terelnök égisze A tárgyalás idej történt. A tiszta maharadzsa, ny ható szavainak k keztek a moham mialatt Indiában tüntető nacionali az angol-hindu ünnepeleék.

A londoni csod vette. Váratlanul fog tűnni — nem A törvényen kiv rendelők az kelt hónapban Gandh sáit márlól-holnap tők s a hindu n ban résztvevőket ban részvesztetté azokra már nem az indiai angol gorusága miatt dalmában üldülne ket életben talál örömet jelenthet. badsgót, amelyé ket, még nem deka, de egyelőr hetnek afelett, nézve a békés be az új küzdelmek hivatafukul. Egé Gandhiék fel ny időre legalább — nacionalisták láz nem nagyon eset lizmus és nagyle valószínű tehát. Sokkal valószínű amnesztia a háro kotmányozó konf nak betetőzéséül minden esetben, alatt a talaj meg

Ha Arany Jár meg is állja a hely Edward angol k legszebb gyémán mány; a mai A sokkal inkább á hogy India a brit főleg legfontosab angol imperializ a legolesőbb nyer csak a legolesobb hanem keleti erődjét és bázisát Anglia számára anyagi hatalmána hető tehát, ha é megengedhetetlen hető áldozatot.

Jelenleg olyan mely kifelé egész hetik fel. Holott a gasztosság egésze sok eredménye. N edékenység, ha